

POP-karty i POP-zestawy

Dwusystemowa
Motorola CD 160

Dziecko w szkole, dziecko
przed komputerem

Wakacje z Idea

PO OKAZANIU REKLAMY
PRZY ZAKUPIE TELEFONU
LUB AKTYWACJI KARTY IDEA
FUTERAŁ GRATIS !!!

AUTORYZOWANY PRZEDSTAWICIEL PTK CENTERTEL

POSZUKUJEMY PARTNERÓW HANDLOWYCH ORAZ LOKALI DO WYNAJĘCIA tel. kom. (090) 35-08-08; e mail: krzysztof@ramsat.com.pl

miejsce w sprzedaży Idea Centertel w Polsce

BYTOM

ul. Piłsudskiego 56
tel. (0501) 108-919

BYDGOSZCZ

ul. Poznańska 10
tel. (090) 373-952

DĄBROWA GÓRNICZA

ul. Sobieskiego 17
tel. (032) 262-24-64

CHORZÓW

ul. Rynek 4
tel./fax (032) 81-66-31

JASŁO

ul. Szajnochy 4
tel. (013) 446-23-31

KOŃSKIE

ul. Pocztowa 1
tel. (041) 372-49-60

KIELCE

ul. Manifestu
Lipcowego 34
tel. (041) 362-65-65

KROSNO

ul. Krakowska 3
tel. (013) 43-23-457

LEGNICA

ul. Rzeczypospolitej 115
tel. (076) 54-36-26

LIMANOWA

Rynek 23
tel. (018) 33-71-131

MYŚLENICE

ul. Traugutta 5b
tel. (012) 274-25-98

NOWY TARG

Rynek 5
tel. (018) 26-49-449

NOWY SĄCZ

ul. Jagiellońska 29
tel. (018) 443-88-84

OLKUSZ

ul. Kazimierza
Wielkiego 1
tel. (035) 430-806

OŚWIĘCIM

ul. Mayzla 5
tel. (033) 42-62-35

PRZEMYŚL

ul. Grunwaldzka 13
tel. (016) 670-36-33

RADOM

ul. Witolda 6/8
tel. (048) 363-40-01

RZESZÓW

ul. Kościuszki 4
tel. (017) 342-69

SIERADZ

al. Pokoju 11C
tel. (043) 822-70-63

TARNÓW

ul. Brodzińskiego 3
tel. (014) 260-300

TORUŃ

ul. Łyskowskiego 18
tel. (090) 369-600

TYCHY

ul. Jana Pawła II 5B
tel. (032) 217-00-03
ul. Grota Roweckiego 42
tel. (032) 227-88-01

TARNOBZEG

ul. Wyspiańskiego 3
tel. (0158) 22-39-62

WAŁCZ

ul. Wojska Polskiego 13/25

tel. (067) 258-01-63

ZAKOPANE

ul. Nowotarska 35
tel. (018) 20-15-999

ZAMOŚĆ

ul. Partyzantów 59/1
tel. (084) 638-46-99

STARACHOWICE

ul. Piłsudskiego 58
tel. (047) 274-95-40

WARSZAWA

ul. Złota 61 tel. (022) 654-28-44/
ul. Natęczowska 64, tel. (022) 651-56-76/
ul. Radzymińska 202 a, tel. (022) 678-94-71/
al. Jerozolimskie 259, tel. 723-94-54

KRAKÓW

ul. Wielicka 84, tel. (012) 42-55-999/
ul. Długa 63, tel. (012) 632-53-91/
ul. Kalwaryjska 4-15 tel. (012) 656-04-46
ul. Karmelicka 58, tel. (012) 632-93-70/
ul. Św. Wawrzyńca 33 tel. (012) 421-49-41/
ul. Wrocławska 7 tel. (012) 632-59-63/
pl. Matejki (012) 421-89-64

GDĄŃSK

ul. Partyzantów 13b tel. (058) 346-01-56

ŁÓDŹ

al. Piłsudskiego 43 tel. (042) 67-44-894/
ul. Srebrzyńska 67 tel. (042) 659-52-86(87,88)
ul. Dąbrowskiego 89 tel. (042) 643-25-54

POZNAŃ

ul. Słowiańska 32 tel. (061) 82-67-277

BIELSKO-BIAŁA

ul. Cyniarska 36 tel. (033) 123-190/
ul. Barlickiego 11 tel. (033) 125-744

KATOWICE

ul. Mickiewicza 4 tel. (032) 589-468/
ul. Moniuszki 7 tel. (032) 253-83-97/
ul. Warszawska 38 (032) 25-37-869

SZCZECIN

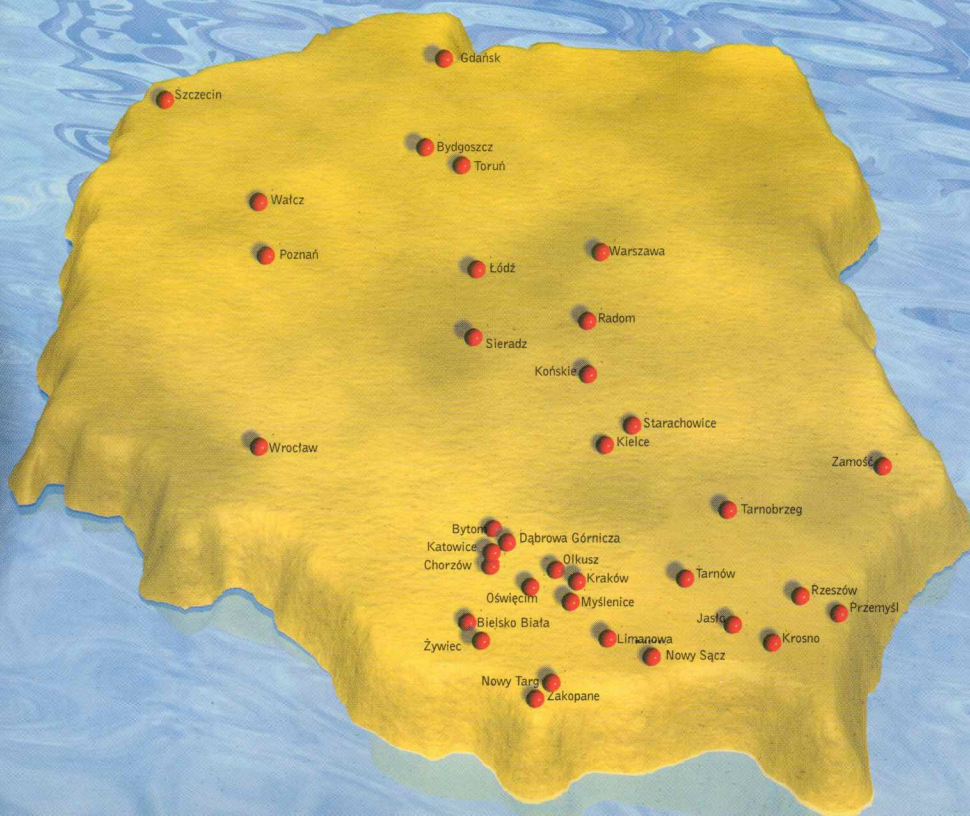
ul. Mickiewicza 24 tel./fax (091) 48-45-275/
ul. Jagiellońska 85 tel. (091) 445-42-33

WROCŁAW

Rynek Ratusz 26 tel. (071) 342-69-78/
ul. Dokerska 7 tel. (071) 353-90-42/
ul. Kościuszki 135 tel. (071) 342-76-72

0800-300-40 Bezpłatna infolinia

www.ramsat.com.pl

PROJEKT REKLAMY / AGENCJA REKLAMOWA RAMSAT tel. kom. (090) 67-07-46 przyjmujemy zlecenia na projekty reklam tel. fax (012) 42-55-086

IDEA
centertel

Szanowni Państwo,

Na telekomunikacyjnych stronach wrześniowego „Profil-u” obszernie prezentujemy ofertę POP – najnowszą usługę, działającą w sieci Idea Centertel. Oprócz opisu działania samej usługi i dostępnych funkcji („POP-karty i POP-zestawy”), znajdą tam Państwo informacje na temat cen i porównanie z ofertami konkurencyjnymi. A poza tym – krótką „historię” rozwoju tego typu usług na świecie („Popularna usługa: pre-paid”). Przedstawiamy też premierowy, dwusystemowy aparat Motoroli – model cd 160, przeznaczony do współpracy z sieciami cyfrowymi GSM w pasmach 1800 MHz i 900 MHz. Ważnym uzupełnieniem jest mini-przewodnik po poczcie głosowej oraz informacje na temat rozwoju sieci Idea: uruchamianiu kolejnych 4 aglomeracji i nowych roamingach (w sumie do 8.09 – 37 operatorów w 28 krajach).

Naszym tematem miesiąca jest wychowanie i edukacja dzieci. Piszemy m.in. o rozwoju na przestrzeni ostatnich kilku lat oferty szkół niepublicznych w Polsce („Publicznie o niepublicznych”), a także o wzrastającym problemie uzależniania się dzieci od komputerów („Wirtualne pokolenie”). Do tego ostatniego tekstu nawiązuje – w dziale „W sieci” – artykuł na temat edukacyjnych walorów stron internetowych i publikacji multimedialnych, przeznaczonych dla najmłodszych.

A „Po godzinach” – trochę rozrywki, garść recenzji, wyprawa do Malezji i powakacyjny felieton o wrześniowym urządzaniu sobie życia.

Życzymy przyjemnej lektury –

Redakcja

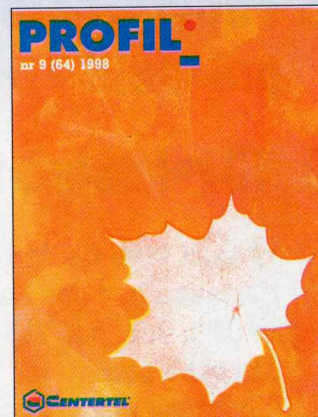
wydawca: polska telefonia komórkowa
centertel sp. z o.o.
redakcja miesięcznika profil:
dział komunikacji marketingowej ptk
redaktor naczelny: iwona zabielska
sekretarz redakcji: krzysztof adelt
redakcja: agnieszka guzek,
maria piskorska
korekta: irena szewczyk
reklama: ula sękowska
tel. (0-22) 656 14 44 w. 1314
opracowanie graficzne: jurek wasiukiewicz

adres redakcji:
ul. sienna 75, warszawa
adres do korespondencji:
ul. żelazna 28/30, 00-832 warszawa
tel. (0-22) 656 15 97; faks (0-22) 656 15 51

przygotowanie do druku: oficyna
wydawnicza oikos, warszawa
druk: drukarnia prasowa, tódz
druk okładki: drukpol, sulejówek

reklama: infor reklama sp. z o.o.
ul. sienna 82, 00-815 warszawa
tel. (0-22) 624 93 82, faks (0-22) 652 18 58
katarzyna puchalska (dyrektor),
tel. 0-601 24 19 55;
barbara porębska, tel. 0-90 396 108;
małgorzata nowaczewska, tel. 0-90 396 107

redakcja nie ponosi odpowiedzialności za
treść zamieszczonych reklam.

okładka: włodzimierz walus
agencja reklamowa kontur studio

informacja handlowa
0-800 123456

(połączenie bezpłatne z dowolnego aparatu)

(0)90 234567

(połączenie bezpłatne w sieci nmt)

(0)501 123456

(połączenie bezpłatne w sieci idea)

www.centertel.pl;

www.idea.centertel.pl

biuro obsługi klienta

*22 (połączenie bezpłatne), 501 100
100 (połączenie bezpłatne w sieci idea),
(0)22 634 28 82, z zagranicy: +48 22
634 28 82 lub +48 501 100 100

90 200 123, 501 200 123 – informacja
o numerach abonentów ptk centertel i
numerach kierunkowych
(*123 z telefonu komórkowego)

90 234 234, 501 234 234 – serwis
informacji handlowej ptk centertel
(cenniki, promocje, roaming)

90 213 213, 501 213 213 – wirtualny
serwis ekonomiczny ptk centertel i firmy
prorexim (oprocentowanie
w bankach, kursy walut, giełda)
internet: <http://www.prorexim.com.pl>

90 200 175, 501 200 175 – horoskop
agnieszki

W trakcie trwania połączenia
z serwisami istnieje możliwość
otrzymania wydruków po wybraniu
5 i START na faksie.

19 Publicznie o niepublicznych

22 Dodawać odwagi

24 Wirtualne pokolenie

mobile

6 Popularna odmiana: pre-paid

8 POP-karty i POP-zestawy

W sieci Idea Centertel usługa pre-paid dostępna jest pod handlową nazwą „POP”. Jest ona skierowana do każdego, kto chce cieszyć się swobodą korzystania z telefonu komórkowego, ale woli nie płać comiesięcznego abonamentu.

12 Motorola cd 160

Nowa Motorola cd 160 może automatycznie przełączać się pomiędzy sieciami GSM w standardzie 1800 (DCS) i 900.

14 Karta Klubu DAEWOO

3 sierpnia 1998 r. PTK Centertel włączyła się do promocji karty Klubu DAEWOO. Według informacji podanych przez Centrum DAEWOO, obecnie do Klubu należy 30 tys. osób. Podstawową zaletą karty jest możliwość korzystania z szeregu zniżek.

Mini-przewodnik po poczcie Ideowej

15 Rozstrzygnięcie konkursów: „LOGO dzieciom” i „Nortel za złotówkę”

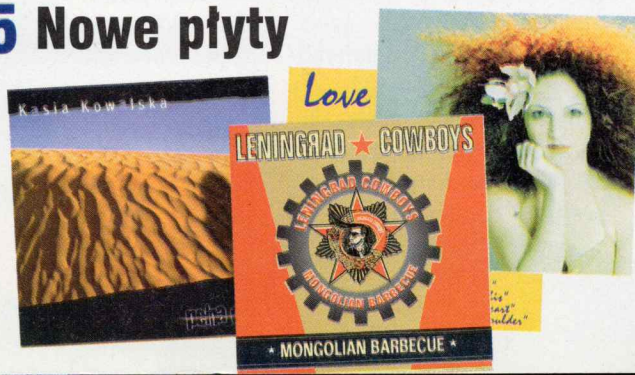
temat miesiąca

w sieci

30 Z płyty to nauka

Wielu rodziców kupuje komputer multimedialny z myślą o swych dzieciach i o ich przyszłości. Edukację komputerową rzeczywiście dobrze jest zaczynać jak najwcześniej, aby dziecko oswoiło się z nowoczesną technologią.

po godzinach

34 Nowości filmowe**35** Nowe płyty**38** Luksus i dżungla

Malezja – kraina w „kawałkach”.

40 Lato z ptakami odchodzi

Wielowarstwowe ubrania pozwalają kreatorom łączyć odmienne style, stosować różne kroje i długości, zonglować kolorami i dodatkami oraz dowolnie je zestawiać. Widać to wyraźnie w nowej kolekcji Salonu Męskiej Mody SEHM w Paryżu.

42 Perfumiarze nagradzają najlepszych

Zapach, z którym Gabriela Sabatini przyjechała również do Polski, „Bolero”, otrzymała niedawno najwyższą nagrodę świata perfumeryjnego – FIFI '98.

Światowa premiera bezabonentowej usługi dla użytkowników sieci telefonii przenośnej miała miejsce w 1995 r. Ale prawdziwy przełom nastąpił rok później, kiedy na targach w Mediolanie włoski operator Telecom Italia Mobile zaprezentował usługę pre-paid. Spotkała się ona z tak dużym zainteresowaniem, że w ciągu zaledwie 3 miesięcy sprzedano ponad 600 tys. kart. Ten spektakularny sukces sprawił, że do dziś TIM jest europejskim liderem w zakresie usług pre-paid. Poza tym, jak się obecnie szacuje, aż 37,3% ogólnej liczby użytkowników komórkowych „kart telefonicznych” pochodzi właśnie z Włoch. Bezabonentowa usługa rozwija się tam niezwykle dynamicznie: zdaniem specjalistów, za 10 lat z telefonów komórkowych z kartami pre-paid dzwonić będzie 20 mln Włochów.

Wysoki poziom sprzedaży notuje się również w Portugalii, Hiszpanii, Francji i Niemczech. Obecnie nową usługę oferuje już ponad 40 operatorów cyfrowych sieci komórkowych w ponad 30 krajach. Pod koniec 1997 r. z kart pre-paid korzystało aż 14,7 mln osób na świecie (10,7 mln w Europie). Specjaliści przewidują dalszy, intensywny rozwój bezabonentowej usługi. Pomyślne prognozy potwierdzają m.in. wyniki badań, przeprowadzone przez firmę konsultingową Baskerville Communications,

wydawcę tygodnika branżowego „Global Mobile”. Szacuje się, że za 10 lat liczba użytkowników kart pre-paid na całym świecie będzie się kształtowała na poziomie 264 mln. Natomiast liczba kart SIM

tem wprowadził także drugi operator sieci GSM 900, Polska Telefonia Cyfrowa. Podobnie jak w pierwszym przypadku, PTC stworzyła dla nowej usługi osobny „sub-brand”, sprzedając

opłacania z góry określonego limitu połączeń.

Doskonałym przykładem, tłumaczącym mechanizm działania „przedpłaty”, są zwykłe karty magnetyczne do automatów telefonicznych. Kupując kartę, użytkownik otrzymuje określony limit jednostek (impulsów), który zużywa według własnego uznania. Podobnie jest w przypadku usługi pre-paid: wystarczy kupić specjalną kartę SIM danego operatora i korzystać z jego sieci aż do wyczerpania limitu wartości karty. Istotna różnica w porównaniu z kartą magnetyczną do zwykłego automatu telefonicznego polega na tym, że limit połączeń można w łatwy sposób zwiększać lub odnawiać w zależności od potrzeb. W tym celu wystarczy każdorazowo kupić specjalną „kartę-zdrapkę”, na której umieszczony jest ukryty kod. Dzwoniąc pod numer Biura Obsługi i podając kod spod zdrapki, można automatycznie zwiększyć lub odnowić swój limit o wartość karty.

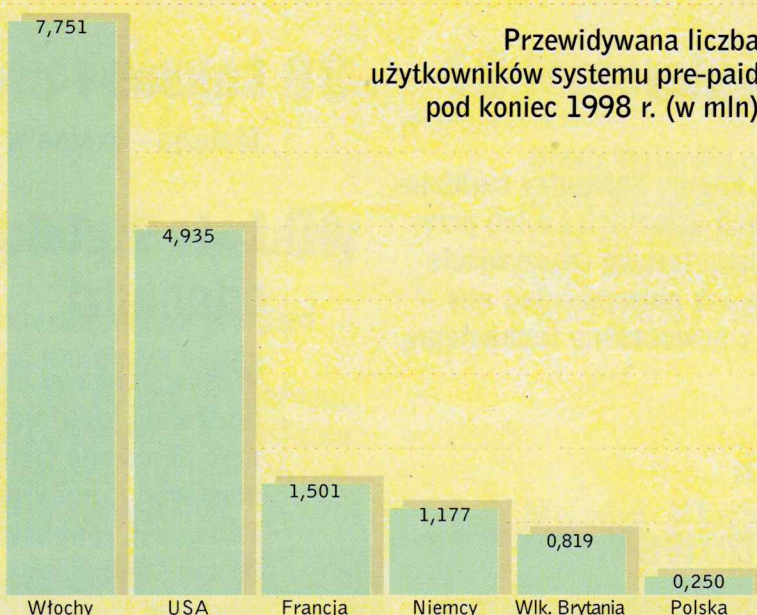
„Przedpłata” za rozmowy

Jeszcze do niedawna jedynym dostępnym typem kart SIM w cyfrowych sieciach komórkowych były karty „abonentowe”. Wystarczy posiadać telefon komórkowy i podpisać z operatorem sieci umowę, aby móc korzystać z systemu (Abonent otrzymuje wówczas „zwykłą” kartę SIM do telefonu). Rozwiązanie to wiąże się z opłacaniem comiesięcznego abonamentu za świadczone usługi. Natomiast usługa pre-paid działa na zasadzie

„Przedpłata” za rozmowy

Jeszcze do niedawna jedynym dostępnym typem kart SIM w cyfrowych sieciach komórkowych były karty „abonentowe”. Wystarczy posiadać telefon komórkowy i podpisać z operatorem sieci umowę, aby móc korzystać z systemu (Abonent otrzymuje wówczas „zwykłą” kartę SIM do telefonu). Rozwiązanie to wiąże się z opłacaniem comiesięcznego abonamentu za świadczone usługi. Natomiast usługa pre-paid działa na zasadzie

Przewidywana liczba użytkowników systemu pre-paid pod koniec 1998 r. (w mln)

sprzedawanych w systemie pre-paid stanowić będzie aż 20-25% wszystkich rozpowszechnianych. Nie dziwi więc fakt, że większość operatorów sieci komórkowych już wprowadziło tę usługę, lub też planuje ją wprowadzić jeszcze w tym roku.

Również w Polsce rok 1998 określa się w branży telekomunikacyjnej rokiem usługi pre-paid. W czerwcu Polkomtel SA jako pierwszy rodzimy operator telefonii komórkowej poszerzył ofertę swojej sieci Plus GSM o pre-paid, rozpowszechniając usługę pod handlową nazwą „Sim-plus”. Bezabonentowy sys-

Wydatki pod kontrolą

Istotną zaletą kart pre-paid jest możliwość ścisłej kontroli wydatków. Zasada działania systemu pre-paid wyklucza przekroczenie wykupionego limitu. Z drugiej strony, nawet gdy jest on wyczerpany, użytkownik w dalszym ciągu może odbierać połącze-

dokończenie na str. 8

wybieraj popieraj

WYBÓR 1 (pełne poparcie): już od 388 zł netto

kup pełen zestaw POP: aktywna karta SIM, POPKARTA-tester, instrukcja, kupony, wizytówki, telefon z baterią, ładowarką i instrukcją (Motorola c170 lub Siemens S8).
dzwoń. bez rachunków. bez abonamentu. bez formalności. na kartę.
z życiem. z sensem.

WYBÓR 2 (poparcie bez aparatu): za 99 zł netto

kup STARTPOP: aktywna karta SIM, POPKARTA-tester, instrukcja, kupony, wizytówki.
dzwoń. bez rachunków. bez abonamentu. bez formalności. na kartę.
z życiem. z sensem.

POP popiera twoje wybory.

bezpłatna infolinia: 0-800 123456

usługa dostępna w sieci Idea

POP-karty i POP-zestawy

dokończenie ze str. 6
nia przez określony czas. Nie można wydzwonić więcej, niż się zaplanowało, lecz nie jest to istotne ograniczenie – wystarczy „doładować” konto.

Usługa pre-paid jest doskonałym rozwiązaniem dla osób, które częściej przyjmują połączenia, niż je wykonują. Brak comiesięcznego abonamentu i rachunków telefonicznych daje użytkownikom kart pre-paid niezależność i swobodę przy jednoczesnej kontroli rozmów i wydatków. Nie bez znaczenia pozostaje również zminimalizowanie formalności przy zakupie: nie trzeba przedstawiać zaświadczenia o zarobkach, czy podpisywać umowy z operatorem.

Ograniczenia przy korzystaniu z usługi pre-paid dotyczą dostępu do tzw. usług dodatkowych. Poczta głosowa oferowana jest zwykle w wersji standardowej, pozbawionej zaawansowanych funkcji. Użytkownik nie ma możliwości wykonywania takich operacji, jak np. transmisja danych lub faksów. Warto również wiedzieć, że posiadacze kart pre-paid mogą ze swoich komórek prowadzić rozmowy międzynarodowe będąc w zasięgu „macierzystej” sieci (w Polsce), ale pozbawieni są usługi roamingu za granicą. ■

W sieci Idea Centertel usługa pre-paid dostępna jest pod handlową nazwą „POP”. Jest ona skierowana do każdego, kto chce cieszyć się swobodą korzystania z telefonu komórkowego, ale woli nie płacić comiesięcznego abonamentu, kto ceni sobie niezależność i możliwość kontrolowania swoich wydatków na bieżąco, kto częściej przyjmuje połączenia, niż sam do kogoś dzwoni. Będąc w zasięgu sieci Idea, użytkownik systemu POP może połączyć się z każdym miejscem w kraju i na świecie, jest też osiągalny z każdego miejsca na świecie.

Przy zakupie usługi POP wystarczy okazać dokument

tożsamości w celu udostępnienia PTK Centertel podstawowych danych osobowych: imienia, nazwiska, adresu zamieszkania, numeru dokumentu tożsamości. Fakt nabycia zestawu z kartą SIM lub zestawu z kartą SIM i telefonem, oraz wykonanie lub odebranie pierwszego połączenia decyduje o zawarciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z PTK Centertel sp. z o.o.

„POP-zestawy” do wyboru

Z usługi POP można korzystać dzięki specjalnej, aktywnej karcie SIM, posiadającej określony limit jednostek taryfowych. W ramach

usługi POP w sieci Idea Centertel oferowane są:

- zestaw Start POP: aktywna karta SIM + POP-karta testowa (limit do 60 minut połączeń) w opakowaniu CD (jak do płyty kompaktowej);
- zestaw POP: aktywna karta SIM + POP-karta testowa (limit do 60 minut połączeń) + aparat Siemens S8 lub Motorola C 170;
- POP-karta (limit do 50 minut połączeń).

W każdym zestawie użytkownik usługi POP otrzymuje:

- instrukcję obsługi;
- mini-przewodnik;
- wizytówki, które po wpisaniu swojego imienia, nazwiska, adresu oraz numeru telefonu można rozdać znajomym;
- kupony promocyjne (po wypełnieniu i odesłaniu jednego kuponu można otrzymać dodatkowo do 10 minut bezpłatnych połączeń);
- ankietę (po wypełnieniu i odesłaniu ankiety limit zwiększa się o 10 minut bezpłatnych połączeń);
- ulotkę informacyjną na temat kodów zabezpieczających PIN i PUK.

Zwiększanie lub odnawianie limitu

Użytkownik może zwiększyć lub odnowić swój limit, kiedy tylko zechce. Wystarczy, że kupi POP-kartę, odczyta z niej 14-cyfrowy kod, ukryty pod zdrapką, i za-

dokończenie na str. 10

50 zł

POP-karta

IDEA centertel

POP. Połączenie na życzenie.

Zdrap zakupioną POP-kartę. Zobaczysz wówczas 14 cyfr.

Wybierz numer *111, następnie przycisk **OK** (OK, YES lub SEND).

Postępuj zgodnie z otrzymanymi komunikatami, naciśnij przycisk 9.

Wprowadź 14 cyfr z POP-karty i naciśnij #.

Scratch your recharge POPcard, you will discover 14 digits.

Dial *111 then **OK** (OK, YES or SEND).

Press 9 after or during the message.

Enter the 14 digits of your POPcard and press #.

Tutaj znajduje się 14-cyfrowy kod

Data ważności:

nowa usługa. pop. rozmowy. na kartę.

bez abonamentu. bez rachunków.

pełna pop kontrola. jawny pop.

POP popiera kontrolę wydatków.

bezpłatna infolinia: 0-800 123456

usługa dostępna w sieci **Idea**

dokończenie ze str. 8
dzwoni do Automatycznego Biura Obsługi pod bezpłatny numer *111. Po połączeniu się z Automatycznym Biurem Obsługi, wystarczy zgodnie z instrukcją wcisnąć 9 na klawiaturze telefonu, wprowadzić 14-cyfrowy kod z POP-karty i nacisnąć #. Automatyczne Biuro Obsługi potwierdza zwiększenie lub odnowienie limitu użytkownika, wysyłając odpowiedni komunikat tekstowy.

Po wprowadzeniu numeru z zakupionej POP-karty użytkownik ma 3 miesiące na wykorzystanie limitu. Jeżeli nie zwiększy lub nie odnowi go w tym czasie, zostanie on wyzerowany pod koniec wyznaczonego okresu. W tym przypadku jeszcze przez 9 kolejnych miesięcy użytkownik ma prawo do odbierania połączeń. Może też dzwonić pod numery alarmowe oraz numery Automatycznego Biura Obsługi w celu zwiększenia lub odnowienia limitu. Po upływie terminu, jeżeli limit nie zostanie odnowiony, numer telefonu oraz karta przestaną być aktywne. Numer telefonu zostanie usunięty z systemu, nie będzie też możliwe zwiększenie lub odnowienie limitu. Aby uniknąć takiej

sytuacji, i mieć zawsze ten sam numer, użytkownik powinien zwiększyć lub odnowić swój limit przynajmniej raz na 12 miesięcy.

Informacja o limicie

Przy zwiększaniu limitu czasu połączeń, nowy limit będzie sumą pozostałego do wykorzystania „kredytu” oraz wartości zakupionej POP-karty (lub kilku POP-kart, gdyż limit można powiększać o dowolną kwotę). Użytkownik ma 3 miesiące na wykorzystanie swojego limitu, poczynając od ostatniego terminu ładowania.

Wykupiony limit maleje proporcjonalnie do wykonywanych połączeń. Po zakończeniu każdego połączenia wychodzącego (nie dotyczy połączeń pod numer *111), użytkownik otrzymuje komunikat tekstowy SMS, zawierający informacje o:

- czasie trwania ostatniego połączenia;
- wartości limitu czasu połączeń po zakończeniu rozmowy;
- terminie ważności limitu.

Cennik produktów POP

	Cena netto	Cena brutto
zestaw Start POP	99 zł	120,78 zł
zestaw POP (aparat Motorola c 170)	388 zł	473,36 zł
zestaw POP (aparat Siemens S8)	444 zł	541,68 zł
POP-karta	40,99 zł	50 zł

Usługi Dostępne w ramach oferty POP

Pocztą Głosową

W systemie POP oferowana jest poczta głosowa w podstawowej wersji. Skrzynka pocztowa zgłasza się gdy:

- telefon jest wyłączony;
- numer jest zajęty, gdy prowadzona jest inna rozmowa;
- rozmowa nie zostaje podjęta;
- użytkownik znajduje się poza zasięgiem sieci.

Przychodzące Krótkie Wiadomości Tekstowe (SMS)

Funkcja ta umożliwia otrzymywanie wiadomości tekstowych za pomocą własnego telefonu. Oprócz treści, każdy SMS zawiera informację

o dniu i godzinie jego otrzymania oraz numer nadawcy. W chwili, gdy nadchodzi wiadomość SMS, na wyświetlaczu aparatu ukazuje się symbol koperty i słychać cichy dźwięk.

Identyfikacja Numeru Dzwoniącego (CLIP)

Usługa ta umożliwia sprawdzenie, kto chce z nami rozmawiać, zanim odbierzemy telefon. Na wyświetlaczu aparatu ukazuje się numer telefonu osoby dzwoniącej.

Zastrzeżenie Prezentacji Numeru

Istnieje możliwość zablokowania wyświetlania numeru telefonu użytkownika na innych telefonach. Gwarantuje to anonimowość osoby dzwoniącej.

Zastrzeżenie Danych Abonenta

Usługa ta polega na dodatkowym zobowiązaniu umownym PTK Centertel Sp. z o.o. wobec użytkownika, iż jego dane osobowe (imię, nazwisko, nazwa firmy, adres) oraz numer abonencki nie będą zamieszczone w wydawanym przez PTK Centertel Sp. z o.o. spisie telefonów, oraz nie będą podawane do wiadomości innych osób, z wyjątkiem sytuacji określonych przepisami prawa.

zalety usługi POP

Opłaty za połączenia w systemie POP mieszczą się w przedziale 1 zł-1,75 zł brutto. W porównaniu z konkurencyjnymi usługami „Simplus” i „Tak, Tak”, jest to najtańsza oferta na polskim rynku. Taryfa usługi POP nie wprowadza podziału na godziny

szczytu i poza szczytem. Opłaty są stałe, niezależnie od pory dnia, a ceny – łatwe do zapamiętania i najniższe w Polsce (dla porównania, w ofercie „Tak, Tak” w godzinach szczytu opłaty za 1 min połączenia sięgają 3,66 zł, a w ofercie „Simplus” – 2,95 zł brutto)

Opłaty za połączenia w ramach usługi POP (dotyczy każdej rozpoczętej minuty połączenia)*:

	Połączenia w ramach sieci Idea	Połączenia z innymi sieciami (TP S.A., inne sieci stacjonarne, Plus GSM, Era GSM)	Połączenia z Poczta Głosową	Jednorazowe połączenie z Biurem Obsługi Klienta (bez względu na czas trwania połączenia)	Połączenia międzynarodowe
Ceny netto	0,82	1,43	0,82	0,82	1,43 + stawka TP S.A.
Ceny brutto	1,00	1,75	1,00	1,00	1,75 + stawka TP S.A.

* W przypadku przerwania połączenia w czasie pierwszych 5 sekund opłata nie jest pobierana. W ofercie POP nie obowiązuje podział na godziny szczytu i poza szczytem. Cennik ważny od 15.09.1998 r.

POP a konkurencja

Aby utrzymać dostęp do sieci oraz zachować swój numer telefonu, użytkownicy usługi pre-paid kupują co pewien czas kartę-zdrapkę. Oprócz opłat za połączenia, jest to pewnego rodzaju opłata stała za możliwość korzystania z usługi. U każdego z operatorów jest to koszt nieco inaczej skalkulowany.

Plus GSM oferuje usługę pre-paid pod handlową nazwą „Simplus”. Aby utrzymać ten sam numer telefonu oraz mieć dostęp do sieci, użytkownik Simplus-a musi przynajmniej trzy razy w roku kupić zdrapkę w cenie 50 zł. Koszt dostępu do sieci Plus GSM przez cały rok wynosi 150 zł.

W sieci Era GSM usługa pre-paid przyjęła nazwę „Tak, Tak”. Aby utrzymać swój numer telefonu oraz mieć dostęp do sieci, użytkownik systemu „Tak,

Tak” musi przynajmniej dwa razy w roku kupić zdrapkę w cenie 99 zł. Koszt dostępu do sieci Era GSM przez cały rok wynosi więc 198 zł.

W ofercie POP w sieci Idea Centertel do utrzymania tego samego numeru telefonu wystarczy tylko raz w roku kupić zdrapkę w cenie 50 zł. Oznacza to, że koszt dostępu do sieci Idea przez rok wynosi 50 zł, a usługa POP jest najtańszą ofertą na rynku.

Istotną zaletą usługi POP jest ograniczenie formalności. Aby skorzystać z usługi, wystarczy przy zakupie okazać dokument tożsamości, udostępniając PTK Centertel podstawowe dane osobowe. Nie trzeba (tak jak w systemie „Simplus”) wypełniać specjalnych kart rejestracyjnych i wysyłać ich w określonych terminach.

Dla kogo POP?

Usługa POP opiera się na przedpłacie, eliminując comiesięczny abonament i rachunki. Jednocześnie pozwala ona korzystać z wszystkich tradycyjnych zalet telefonii komórkowej: daje poczucie bezpieczeństwa, umożliwia stały kontakt z bliskimi, ułatwia kontakty towarzyskie. POP jest idealnym rozwiązaniem np. jako drugi telefon komórkowy w rodzinie, może też być świetnym prezentem dla dziecka czy innej bliskiej osoby (kontrola wydatków). Usługa POP to pre-paid w wersji niedrogiej i praktycznej, łatwej w użyciu, to... połączenie na życzenie.

Połączenie na życzenie.

MOTOROLA cd 160

JEDEN TELEFON. DWA SYSTEMY.

Nowa Motorola cd 160 jest telefonem dwusystemowym. Aparat ten może automatycznie przełączać się pomiędzy pasmami częstotliwości 900 i 1800 MHz (czyli sieciami GSM i DCS).

Oznacza to ułatwienie w korzystaniu z roamingu podczas podróży zagranicznych. Na terenie Polski aparat może współpracować ze wszystkimi cyfrowymi sieciami komórkowymi.

Właśnie dwusystemowość, oprócz prostoty obsługi i wygody użytkowania, jest podstawowym atutem modelu cd 160. Aparat umożliwia łatwy dostęp do najbardziej zaawansowanych funkcji, oferowanych przez sieci cyfrowe zarówno w standardzie GSM (DCS) 1800, jak i GSM 900. Każdy Abonent sieci Idea może więc przy pomocy telefonu Motorola cd 160 korzystać podczas pobytu za granicą z usług wszystkich sieci, z którymi podpisano umowy roamingowe, bez zmieniania aparatu.

Motorola cd 160, dostępna w sieci sprzedaży Idea Centertel, współpracuje również ze wszystkimi typami kartami SIM („abonamentowymi” i pre-paid), działającymi w cyfrowych sieciach polskich operatorów. Jednocześnie telefon posiada specjalną blokadę, uniemożliwiającą współpracę z kartami SIM operatorów zagranicznych.

Interesujące wzornictwo, duże, szeroko rozmieszczone przyciski klawiatury oraz czytelny wyświetlacz zapewniają komfort korzystania z aparatu Motorola cd 160. Intuicyjny interfejs użytkownika Personality, funkcja Szybkiego Dostępu, specjalny klawisz dostępu do poczty głosowej oraz funkcja Turbo Dial ułatwiają jego obsługę.

Poza długimi czasami rozmów i gotowości, aparat oferuje możliwość zastosowania zwykłych baterii „paluszków” jako awaryjnego źródła zasilania. Obsługuje też zaawansowane funkcje tzw. fazy II GSM (przesyłanie wiadomości tekstowych SMS itp.)

W skład zestawu podstawowego wchodzi:

- aparat Motorola cd 160;
- bateria NiMH o pojemności 1100 mAh;
- standardowa ładowarka sieciowa;
- instrukcja obsługi aparatu.

Z modelem Motorola cd 160 współpracuje szeroka gama akcesoriów. W ofercie są m.in. samochodowy zestaw głośnomówiący HF (hands-free), przenośny zestaw słuchawkowy, urządzenia do transmisji danych oraz dodatkowe baterie i ładowarki.

opracował: Krzysztof Adelt
foto: Motorola

Dane techniczne

Waga: 241 g

Wymiary: 159 x 58 x 30 mm

Rodzaje baterii	720 mAh NiCd	1100 mAh NiMH	AA („paluszek”) alkaliczna	AA („paluszek”) litowa
Czas rozmów* do	180-210 min	300-330 min	60-120 min	180-240 min
Czas gotowości* do	50-60 godz.	80-90 godz.	30-120 godz.	30-120 godz.
Ładowanie*	4 godz.	6 godz.	—	—

* Wszystkie czasy podane są w przybliżeniu i mogą się różnić w zależności od parametrów i konfiguracji sieci komórkowej oraz wykorzystywanych funkcji. Ładowanie baterii powinno odbywać się przy włączonym aparacie.

Pełny spis funkcji** aparatu

Funkcje podstawowe

- automatyczny wybór języka (w zależności od karty SIM)
- wskaźnik naładowania baterii
- wskaźnik poziomu sygnału
- wskaźnik niepodjętych rozmów
- wyświetlanie własnego numeru (w zależności od karty SIM)
- wyświetlacz 2 x 12 znaków
- podświetlenie klawiatury i wyświetlacza
- dźwiękowa sygnalizacja rozładowania baterii
- opcje wyboru języka menu
- przegląd ustawień
- możliwość wpisania tekstu powitania
- regulacja głośności słuchawki i dzwonka
- klawisz z prefiksem międzynarodowym „+”
- interfejs Szybkiego Dostępu
- wybór dźwięku klawiatury
- wybór dźwięku dzwonka (11 rodzajów)
- lista menu: krótka/rozszerzona/użytkownika

Funkcje związane z obsługą połączeń

- odbieranie połączenia dowolnym klawiszem
- automatyczne powtarzanie wybierania numeru przy zajętej linii
- blokowanie połączeń i przekierowywanie połączeń
- identyfikacja numeru (lub nazwiska/imienia) osoby dzwoniącej – funkcja CLIP

cej – funkcja CLIP

- zastrzeżenie prezentacji własnego numeru (CLIR)
- informacja o połączeniu oczekującym
- możliwość zawieszenia połączenia
- odrzucenie połączenia
- klawisz dostępu do poczty głosowej

Spis telefonów

- wpisywanie nazwisk/imion do spisu (maksymalnie 16 znaków)
- wpisywanie numerów telefonów do spisu (maksymalnie 20 cyfr)
- zapamiętywanie nazwisk/imion w trybie alfanumerycznym
- kasowanie ostatniego/wszystkich znaków podczas edycji
- ograniczony spis telefonów
- przeglądanie spisu telefonów wg nazwisk/imion
- szybkie wybieranie numeru
- edycja kursorem nazwisk/imion lub numerów
- korzystanie ze spisu numerów karty SIM (liczba pozycji w spisie zależy od typu karty)
- funkcja Turbo Dial – szybkie wybieranie numerów bezpośrednio z karty SIM lub ograniczonego spisu numerów

Funkcje DTMF

- transmisja nieciągła DTX
- połączenia alarmowe

Pamięć

- wyświetlanie numerów 10 ostatnio wybranych/odebranych połączeń
- kasowanie numerów 10 ostatnio wybranych/odebranych połączeń
- pamięć notatnikowa (ostatniego numeru)

Kontrola kosztów i zabezpieczenia

- licznik jednostek i opłat
- informacja o opłatach (za dane połączenie lub łącznie)
- ustawianie limitów licznika opłat
- zerowanie licznika łącznych opłat
- ustawianie zaliczania jednostek
- licznik czasu połączeń z sygnalizacją dźwiękową (co minutę)
- automatyczne wyświetlanie licznika opłat lub jednostek podczas trwania połączenia
- informacja o cenie ostatniego połączenia/wszystkich połączeń
- wyświetlanie/zmiana kodu odblokowującego
- elektroniczna blokada telefonu
- blokada klawiatury
- kod PIN
- całkowite kasowanie ustawień/zerowanie liczników

Wybór sieci

- automatyczna praca w systemie GSM 1800 lub GSM 900

- automatyczny lub ręczny wybór operatora
- automatyczne wybieranie sieci z listy preferowanych
- zmiana listy sieci preferowanych
- wybór sieci z listy i zmiana listy
- przeglądanie listy (automatyczne lub ręczne)

Przesyłanie krótkich wiadomości tekstowych SMS i transmisja danych

- edycja/wysyłanie/odbieranie/zachowywanie/kasowanie SMS
- wskaźnik zapewnienia pamięci dla komunikatów SMS
- komunikaty sieciowe (działa przy wybranym jęz. angielskim w menu aparatu)

Ustawienia z zestawem samochodowym HF

- automatyczne odbieranie połączenia po 2 dzwonek
- odbieranie połączenia w trybie poufnym lub głośnomówiącym

** Poszczególne funkcje mogą nie być dostępne w wybranej sieci lub mogą wymagać zamówienia odpowiednich usług i/lub zakupienia dodatkowego wyposażenia.

Promocja – karta KLUBU Daewoo

Promocja obejmuje wszystkich właścicieli zakupionych w Polsce samochodów marki DAEWOO-FSO (w tym Polonezów z roczników od 1991), którzy posiadają kartę Klubu. Warto dodać, że daną branżę w promocji reprezentować może tylko jedna firma. PTK Centertel ma wyłączność na reprezentowanie telefonii komórkowej.

Liczba klubowiczów szybko może się zwiększyć nawet do 800 tys., bo tyle samochodów wyprodukowano i sprzedano w DAEWOO-FSO od 1991 roku. Nasz Partner, Centrum DAEWOO, przez cały czas stara się też rozszerzyć listę firm,

które udzielają rabatów posiadaczom kart klubowych. Wszelkie informacje dotyczące zniżek, udzielanych właścicielom karty Klubu DAEWOO, zawarte są w „Przewodniku”, który uaktualniany jest raz na 6 miesięcy, a następnie rozsyłany do klubowiczów.

W promocji karty Klubu DAEWOO PTK Centertel oferuje jej posiadaczom telefon komórkowy z aktywacją w sieci Idea Centertel lub NMT 450i już od 105,00 PLN net-

to (w sieci Idea przy wyborze taryfy Idea 150 – 100 PLN). We wrześniowej ofercie na wspomnianych warunkach można kupić dwa modele aparatów: Motorola cd 160 (współpracuje z siecią Idea) oraz Benefon Sig-

ma (NMT). Oferta promocyjna będzie uaktualniana raz na miesiąc, przy uwzględnieniu dostępności dotychczasowych typów aparatów, jak i w miarę wprowadzenia nowych telefonów na rynek. Oferowana cena jest najniższą ceną za telefon komórkowy wraz z aktywacją na rynku polskim.

Obserwując wyniki promocji, organizowanych przez PTK Centertel, sądzę, że oferta skierowana dla właścicieli karty Klubu DAEWOO zachęci do naszych sieci nowych Abonentów.

Konrad Patejczyk

Mini-przewodnik po poczcie Ideowej

WAŻNE! Słyszac komunikat lektora: „naciśnij krzyżyk”, należy wybrać na klawiaturze przycisk # (a nie *).

FUNKCJE PODSTAWOWE (poczta STANDARD i GOLD)

Aby połączyć się z własną skrzynką poczty, można:

- wybrać numer skrócony *501 i podać swój kod dostępu;
- po wybraniu własnego numeru komórkowego (np. z telefonu stacjonarnego) i usłyszeniu powitania wcisnąć #, a potem wprowadzić kod dostępu;
- naciśnąć klawisz dostępu do poczty (funkcja ta działa w wybranych modelach aparatów) i podać kod dostępu;
- w roamingu – zadzwonić pod numer +48 501 501 501, podać swój numer w sieci Idea (typu 501 xxx xxx), wprowadzić kod dostępu.

Kod dostępu

Ustawienie standardowe to 9999. Przy pierwszym połączeniu z pocztą głosową warto ustawić osobisty, poufny kod dostępu.

Aby zmienić swój kod dostępu, należy połączyć się z pocztą, wprowadzić kod dostępu, wybrać 8 w głównym menu, a następnie 23.

Nagranie osobistego powitania, nazwiska

Po połączeniu się z pocztą trzeba wprowadzić kod dostępu i wybrać 2 w głównym menu, a następnie 23 (powitanie) lub 33 (nazwisko).

Menu wiadomości

Aby odsłuchać wiadomości, należy po połączeniu z pocztą głosową wybrać 1.

Aby zapamiętać odsłuchiwaną wiadomość, należy wybrać 2, aby ją skasować – 5, odzyskać skasowaną wiadomość – *4.

Powrót do głównego menu

W każdej chwili umożliwia to kombinacja: *1 (wcisnięcie * powoduje powrót do początku menu, z którego aktualnie się korzysta).

FUNKCJE ZAAWANSOWANE (tylko poczta GOLD)

Opcje faksu

Przesyłanie faksu: należy wybrać 2.

Drukowanie faksu: należy wyłączyć swój aparat, podnieść słuchawkę faksu, zadzwonić pod własny numer 501 xxx xxx, wcisnąć # w trakcie powitania, i po podaniu kodu dostępu wejść do menu wiadomości (1). Gdy zostanie odtworzona informacja o fakcie, trzeba wcisnąć 93, aby zaznaczyć dokument do wydrukowania, poczekać, aż system odtworzy informacje o pozostałych faksach, a następnie zaznaczać je kolejno do przysłania. Drukowanie zaczyna się po wybraniu kombinacji *199 i START na fakcie.

Aby dzwoniący wiedzieli o możliwości wysłania faksu, warto taką informację nagrać we własnym powitaniu (np. „w celu wysłania faksu proszę wcisnąć 2”).

Harmonogram powitań

Aby ustawić harmonogram, należy wybrać 27 w menu powitania i nagrać poszczególne powitania (do 5) zgodnie z instrukcją lektora, tak, by były odtwarzane w określonej porze dnia lub tygodnia.

INFORMACJE DLA DZWONIĄCEGO

Odtwarzanie nagranej przez siebie wiadomości: 44

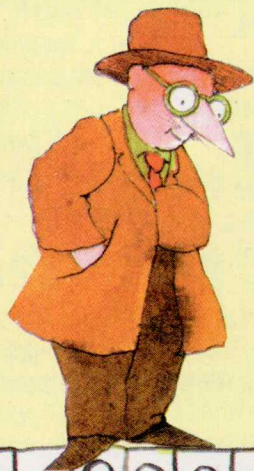
Wysyłanie nagranej przez siebie wiadomości w trybie „pilnym”: 9

Kasowanie nagranej wiadomości: 5

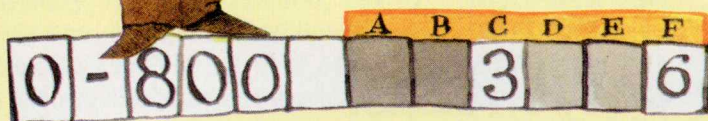
Wysyłanie faksu pod numer w sieci Idea (odbiorca musi mieć pocztę głosową Gold): należy wcisnąć 2 po usłyszeniu powitania, a następnie postępować zgodnie ze wskazówkami lektora.

KONKURS: LOGO DZIECIOM

Ogłaszamy listę zwycięzców majowego konkursu dla dzieci (rozwiązania poniżej). Nasze LOGO wylosowało dla nich supernagrody, które ufundowali: PTK Centertel i Wydawnictwo „Muza”. Gratulujemy!

1. Dominik Konopka, Dąbrowa Górnicza;
2. Tomasz Żalikowski, Bińcze;
3. Łukasz Zalewski, Kałuszyn;
4. Magdalena Lewczuk, Wrocław;
5. Łukasz Jagowski, Babimost;
6. Piotr Demski, Katowice;
7. Iwona Wodzyńska, Pacyna;
8. Aneta Smętek, Gdańsk;
9. Mieczysława Kalczyńska, Kraków;
10. Renata Janaszak, Leszno.

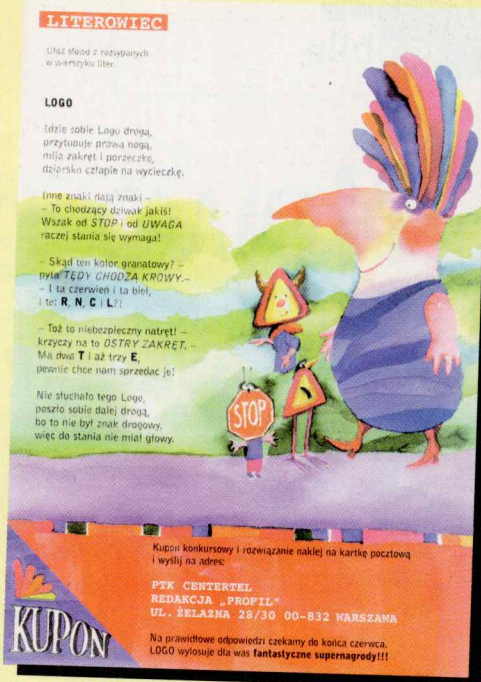

Rozwiązania:

Literowiec: CENTERTEL

Zapominol: 0-800 123456

Rebusy: „Do odważnych świat należy”, „Telefon komórkowy”.

LITEROWIEC

Ułóż teści z rozpisanych wierszyku liter.

LOGO

Tęże sobie Logo droga,
przytulę prowa nogę,
miał zakret i poręczkę,
długo czaię na wycieczkę.

Inne znaki: dają znaki –
– To chodzący dzik jakis!
Wszak od STOP i od UWAGA
raczej stanąć się wymaga!

– Skąd ten kolor granatowy? –
– niala! TĘDY CHODZA KROWY –
– I ta czerwien i ta biel,
i te: R, N, C, I, L!

– Toż to niebezpieczny natręci! –
– krzyczy na to OSTRY ZAKRET. –
Ma dwa T i aż trzy E,
poenie chce nam sprzedać je!

Nie słuchało tego Logo,
poszło sobie dalej droga,
bo to nie był znak drogowy,
więc do stania nie miał głowy.

Kupon konkursowy i rozwiązanie naklej na kartkę pocztową i wyślij na adres:

PTK CENTERTEL
REDAKCJA „PROFIL”
UL. ŚLĄSKA 28/30 00-832 WARSZAWA

Na prawidłowe odpowiedzi czekamy do końca czerwca.
LOGO wylosuje dla was fantastyczne supernagrody!!!

REBUS

KONKURS: NORTEL ZA ZŁOTÓWKĘ

Poniżej podajemy listę zwycięzców konkursu, zorganizowanego z okazji uruchomienia aglomeracji wrocławskiej sieci Idea. Nagrodami w tym konkursie było prawo zakupu aparatu Nortel 1822 wraz z aktywacją w sieci Idea (35 zestawów) za 1 zł netto.

Zdobyć nagrodę mógł każdy, kto został Abonentem sieci Idea na terenie aglomeracji wrocławskiej w dniach 22-24 kwietnia 1998 r., i rozmawiał najdłużej (miał najwyższe rachunki za połączenia przez pierwszy pełny miesiąc od dnia podpisania umowy).

Wszystkim „rozmownym” Abonentom serdecznie gratulujemy wygranych!

1. AFCON Andrzej Gottfried;
2. Agencja KADET;
3. ANDREKS s.c. Andrzej Migdał i S-ka;
4. ARAD P.H.U.;
5. ARMA CHŁODNIA Artur i Małgorzata Schwermer;
6. AWAL-TRADE OFFICE Witold Leja;
7. CASH-LOMBARD;
8. COMMA Iwona Siuta;
9. (dane zastrzeżone);
10. Dariusz Tadeusz Zdankowski;
11. E.M. Elżbieta Maj;
12. FAMA s.c. Ryszard Wierczak, Barbara Matyńska;
13. FAMA s.c. Ryszard Wierczak, Barbara Matyńska;
14. FAN-FAN R. Półrolniczak;
15. FOTO-ART Jacek Heliasz;
16. Elżbieta Gawryś;
17. Ludwik Grudziński;
18. INTERES Tomasz Pomianowski;
19. INTERNET DESIGNERS Tomasz Staniewicz;
20. Grażyna Koba;
21. KORPORACJA GOSPODARCA A&M sp. z o.o.;
22. Bogusław Andrzej Krocak;
23. NAZCA AGENCJA REKLAMOWA;
24. OXFORD DESIGN;
25. P.H. UNIMEX;
26. P.I.W. HALMA s.c.;
27. P.P.U.H. CZAR Jadwiga Czarnecka;
28. Jacek Tomasz Pawlik;
29. PENTICOMP s.c.;
30. Przedsiębiorstwo Budowlane Sp. z o.o. Magnowski-Stępiński;
31. Konrad Sierakowski;
32. STUDIO FLY Jerzy Steckiewicz;
33. Tadeusz Stefan Górski;
34. Justyna Marzena Tomaszko;
35. Lidia Woźnica-Sokołowska.

Nowe roamingi w Idei

Austria

Connect (GSM 1800)

Roaming od: 31.07.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 232 05, connect

Telefony: 70 699, 0699 70 699, +43

699 70 699 (BOK); +43 1 1611,

+43 1 1613 (informacja)

Rozmowy do Polski: 3,33

Czechy

Radiomobil (GSM 900)

Roaming od: 22.07.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 230 01, Paegas, 0603

Telefony: 4604, 0 603 604 604, +420

603 604 604 (BOK); 121, 149 (informacja)

Rozmowy do Polski: 3,70

Cypr

CYTA (GSM 900)

Roaming od: 27.07.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 280 01, CY, CYTA GSM

Telefony: 132, +357 2 132, +357

132 (BOK); 192, 134 (informacja)

Rozmowy do Polski: 4,84 (3,36)

Roamingi uruchomione dotychczas:

Kraj	Operator	Kod sieci/nazwa sieci	System(y)	Roaming od:
Austria	Mobilkom	232 01; A1, AE-Netz, MN-E	GSM 900	10.06.98 r.
Belgia	Mobistar	206 10; Mobistar, Mobi*	GSM 900	16.06.98 r.
Czechy	Eurotel Praha	230 02; Eurotel	GSM 900	09.07.98 r.
Dania	Mobilix	238 30; Mobilix	GSM 1800	14.04.98 r.
	Telia A.S	238 20; Telia DK	GSM 1800	13.07.98 r.
Estonia	Eesti Mobil Telefon	248 01; EMT	GSM 900	02.06.98 r.
Francja	Bouygues Telecom	208 20; Bouygues	GSM 1800	15.06.98 r.
	France Telecom Mobiles	208 01; Itineris	GSM 900	10.06.98 r.
Grecja	Cosmote	202 01; C-OTE	GSM 1800	22.05.98 r.
	Panafon	202 05; PAN	GSM 900	24.06.98 r.
Hiszpania	Telefonica Moviles -Movistar	214 07; MSTAR	GSM 900	04.05.98 r.
Holandia	Libertel	204 04; LIBERTEL	GSM 900	12.06.98 r.
Litwa	Omnitel	246 01; Omnitel	GSM 900	07.07.98 r.
Niemcy	E-Plus	262 03; E-Plus	GSM 1800	30.04.98 r.
Rosja	KB Impuls	250 99	GSM 1800	23.06.98 r.
Szwajcaria	Swisscom	228 01; Natel-city, Swisscom	GSM 900/ GSM 1800	11.05.98 r.
Szwecja	Telia Mobile AB	240 01; S Telia Mobitel, Telia S	GSM 900	06.07.98 r.
Ukraina	Golden Telecom	255 05; UA-GT-BSC, UA-Golden Telecom	GSM 1800	15.04.98 r.
Węgry	Pannon GSM	216 01; Pannon, H01	GSM 900	30.04.98 r.
Wlk. Brytania	Orange	234 33; Orange	GSM 1800	28.05.98 r.

Grecja

STET Hellas (GSM 900)

Roaming od: 4.09.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 202 10, GR STET, STET

Telefony: 1260, 093 331 260, +30 93 331 260 (BOK)

Rozmowy do Polski: 4,56 (3,37)

Hiszpania

Airtel (GSM 900)

Roaming od: 24.08.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 214 01, Airtel

Telefony: 1239, 907 123 000, +34 07 123 000 (BOK); 003, 025 (informacja)

Rozmowy do Polski: 4,93 (3,66)

i 1,86 za nawiązanie połączenia.

Islandia

Landssiminn Islands (GSM 900)

Roaming od: 21.08.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 274 01

Telefony: 800 6330, +354 800 6330 (BOK); 118, 114 (informacja)

Rozmowy do Polski: 4,04 (3,03)

i 0,44 za nawiązanie połączenia.

Liban

FTML (GSM 900)

Roaming od: 13.08.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 415 01, cellis

Telefony: 111, 03 391 111, +961 3 391 111 (BOK); 110, +961 3 599 110 (informacja)

Rozmowy do Polski: 16,97 (12,98)

Norwegia

Netcom (GSM 900)

Roaming od: 7.09.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 242 02, Netcom

Telefony: 168, +47 22 88 81 68 (BOK)

Rozmowy do Polski: 5,07 (2,20)

Portugalia

Optimus (GSM 900/ GSM 1800)

Roaming od: 8.09.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 268 03, optimus, pr optimus

Telefony: 1221, 0933 1221, +351 933 1221 (BOK); 01 118, 01 099 (informacja)

Rozmowy do Polski: 5,00

Rosja

North-West GSM (GSM 900)

Roaming od: 7.08.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 250 02

Telefony: 000, 8 812 329 47 47, +7 812 329 47 47 (BOK); 09, 274 93 83 (informacja)

Rozmowy do Polski: 16,42 (15,62)

Rumunia

MobilRom (GSM 900)

Roaming od: 20.07.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 226 10

Telefony: 411, 01 203 30 30, +40 1 203 30 30 (BOK); 01 931 (informacja)

Rozmowy do Polski: 7,71 (6,82)

Singapur

Singtel (GSM 900/ GSM 1800)

Roaming od: 17.07.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 525 02

Telefony: 738 0123, +65 738 0123 (BOK); 100, 104 (informacja)

Rozmowy do Polski: 9,55

Słowacja

Globtel (GSM 900)

Roaming od: 12.08.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 231 01, Globtel

Telefony: 0905, 0905 905 905, +421 7 905

905 905 (BOK); 121, 0149 (informacja)
Rozmowy do Polski: 3,84 (1,77)

Słowacja

Eurotel Bratysława (GSM 900)

Roaming od: 15.07.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 231 02, Eurotel-SK, ET-SK

Telefony: 505 3333, +421 7 505 3333 (BOK); 120, 121, 0149 (informacja)

Rozmowy do Polski: 3,67 (2,07)

Tajwan

KG Telecom (GSM 1800)

Roaming od: 14.08.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 466 88

Telefony: 02 22 900 600, +886 222 900 600 (BOK); 106, 100 (informacja)

Rozmowy do Polski: 7,32 (5,69)

Turcja

Telsim (GSM 900)

Roaming od: 28.08.98 r.

Kod (nazwa) sieci: 286 02, TR-Telsim

Telefony: 0212 275 0611, 0212 275 0639, +90 212 275 0611 (BOK); 118 (informacja)

Rozmowy do Polski: 2,93

Ceny podane w nawiasach dotyczą połączeń w godzinach poza szczytem. Wszystkie opłaty za połączenia podane są w złotych-kach, z uwzględnieniem narzutów operatorów i bez podatku VAT (22%). Podane stawki ustalają poszczególni operatorzy i mogą one ulegać zmianom. Szczegółowe i aktualne informacje na temat stawek i zasięgów poszczególnych sieci mogą Państwo uzyskać pod numerami bezpłatnych infolinii i w Internecie.

90...501

Idea 150 aktywowana gratis

Od 3 sierpnia 1998 r. aktywacja numeru w sieci Idea przy wyborze pakietu Idea 150 jest **bezpłatna** (dotyczy to wszystkich wariantów aktywacji, w tym opcji Numer Dual i zakupu przez osobę niepełnosprawną).

Żadnych opłat nie trzeba również wносить w przypadku zmiany planu taryfowego Idea 50 na taryfę Idea 150. Natomiast przy zmianie w odwrotnym „kierunku” (z Idei 150 na Ideę 50) obowiązują opłaty, których wysokość zależy od „stażu” Abonenta:

- jeśli zmiana następuje w ciągu 3 miesięcy od daty aktywacji numeru, jej koszt wynosi 81,97 zł netto (100 zł brutto);
- po upływie 3 miesięcy od daty aktywacji – 24,59 zł netto (30 zł brutto).

Zmiany planu taryfowego można dokonać na podstawie pisemnego oświadczenia Abonenta lub po podaniu hasła.

Nowe aglomeracje

Do sieci Idea 13 września 1998 r. została przyłączona aglomeracja lubelska. Kolejnymi aglomeracjami, które sieć obejmie zasięgiem do października, będą: poznańska (od 20.09), bydgosko-toruńska (26-27.09) i łódzka (4.10).

Przekierowania do poczty w sieci Idea

W sieci Idea poczta głosowa w wersji standard jest usługą aktywowaną każdemu Abonentowi. **Domyślnie** skrzynka poczty zgłasza się (następuje tzw. przekierowanie do poczty głosowej) w **4 przypadkach**:

- gdy rozmawiamy przez telefon („zajęte”);
- nie odbieramy telefonu;
- przebywamy poza zasięgiem sieci;
- mamy wyłączony aparat.

Włączająca się poczta zabezpiecza nas przed utratą ważnych informacji – dzwoniący zawsze może zostawić nam wiadomość.

Przypadkowe odwołanie przekierowania połączeń do poczty (taka możliwość była opisywana w materiałach informacyjnych) uniemożliwiłoby pozostawienie wiadomości. Aby uniknąć takiej sytuacji, w sieci Idea wprowadzone zostało obecnie systemowe zabezpieczenie: unieważniono specjalne kody, służące wcześniej do włączania i wyłączania przekierowań do poczty w poszczególnych przypadkach.

Automatyczne zgłaszanie się poczty nie powoduje **żadnych** konsekwencji finansowych. Tak jak dotychczas, powiadamianie o nowych wiadomościach w skrzynce w postaci SMS (w zasięgu sieci i w roamingu) i ich odsłuchiwanie na terenie Polski (pod numerem *501) jest **bezpłatne**. W roamingu za odsłuchiwanie wiadomości płaci się według takich stawek, jak za zwykłe połączenia do Polski (numer dostępowy: +48 501 501 501). Co ważne, w roamingu **nie trzeba już wyłączać poczty**, aby ustrzec się przed niechcianymi opłatami za warunkowe przekierowywanie połączeń do skrzynki pocztowej w Polsce, gdyż:

- jeżeli nasz numer będzie zajęty lub nie będziemy odbierać telefonu, połączenie nie zostanie zrealizowane;
- jeżeli znajdziemy się poza zasięgiem sieci zagranicznej lub wyłączymy aparat, centrala poda odpowiedni komunikat lub przekieruje rozmowę do naszej skrzynki pocztowej jeszcze na terenie Polski (bez dodatkowych kosztów dla nas).

Dodatkowe informacje na temat poczty głosowej w sieci Idea można znaleźć w mini-przewodniku na str. 14.

Ericsson PH 388 – nieścisłości w instrukcji

Skrócona wersja instrukcji obsługi w języku polskim do telefonu Ericsson PH 388 (na str. 7) informuje, że aparat na czas ładowania nie musi być włączony. Jednak – uwaga! – w rzeczywistości **należy go włączyć** (o czym zresztą mówi oryginał instrukcji).

Producent opisuje też możliwość wpisania do menu własnego numeru telefonu (Menu/Ustawienia/Nr telefonu (str.19)). W rzeczywistości zależne jest to od zapisów, jakie operator sieci umieszcza w pamięci karty SIM. Sieć Idea została zaprojektowana tak, aby w tzw. spisie karty (SIM Service Table) znalazły się inne, bardziej użyteczne funkcje. W modelu PH 388 numer użytkownika nie będzie więc wyświetlany na ekranie aparatu.

CLIP i PUK w aparatach Sagem

W ulotce, opisującej parametry aparatu Sagem DC 715i, znajduje się informacja o możliwości identyfikacji na wyświetlaczu nazwiska/imienia osoby dzwoniącej. Model ten jednak posiada ograniczenie funkcji CLIP – jedyną informacją, pojawiającą się na wyświetlaczu, kiedy odbieramy połączenie, może być numer telefonu osoby dzwoniącej.

Z kolei w instrukcji obsługi aparatu nie ma szczegółowego wytłumaczenia, w jaki sposób odblokować kartę SIM po trzykrotnym podaniu złego kodu PIN (str. 8). W takiej sytuacji należy wybrać na klawiaturze sekwencję: **05*. Pojawi się komunikat „WPISZ PUK”. Po wpisaniu kodu odblokowującego PUK należy podać nowy kod PIN, a następnie go potwierdzić.

*Wybór i opracowanie:
Krzysztof Adelt*

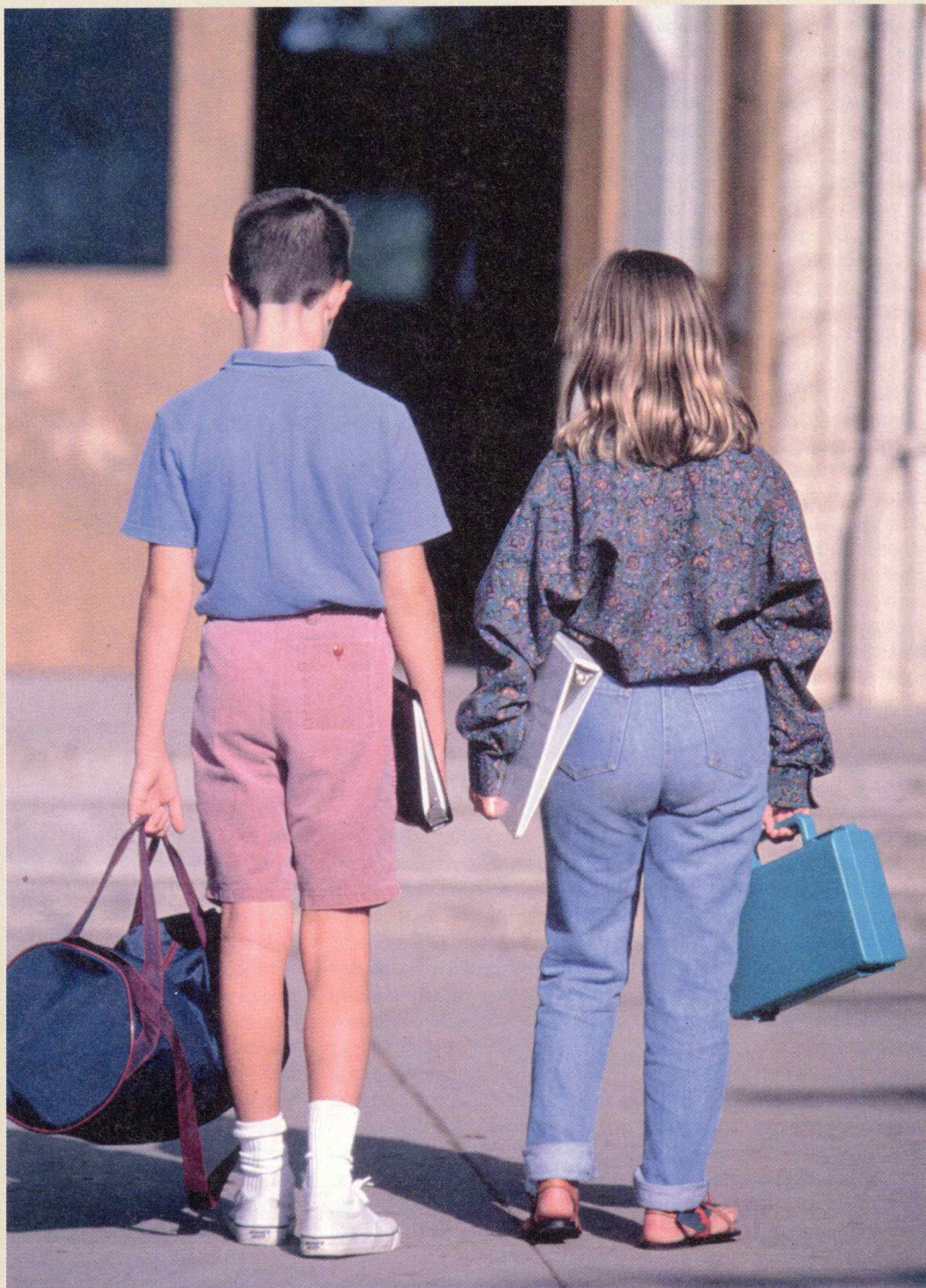
Publicznie o niepublicznych

Zaledwie dziewięć lat minęło od dnia, w którym Naczelny Sąd Administracyjny wydał orzeczenie potwierdzające prawo do zakładania i prowadzenia placówek oświatowo-wychowawczych przez osoby prywatne i stowarzyszenia, a już uczęszcza do nich blisko 200 tys. uczniów. Każdego roku otwierane są w Polsce nowe szkoły niepubliczne, coraz więcej ludzi inwestuje w przyszłość swoich dzieci.

Z DANYCH zebranych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej wynika, że w Polsce istnieje już około 2 tys. niepublicznych szkół podstawowych i średnich. Najwięcej z nich działa w dużych aglomeracjach miejskich (m.in. w Warszawie, Gdańsku, Katowicach, Krakowie), a najmniej w regionach niezamieszanych, np. w województwach leszczyńskim, elbląskim, łomżyńskim. Określenie „niepubliczne” używane jest zarówno w stosunku do tzw. szkół społecznych, jak i prywatnych. Systematyczna opłata za naukę jest podstawowym czynnikiem różnicującym szkoły państwowe od pozostałych. Zdaniem Danuty Chutowskiej z Departamentu Kształcenia i Wychowania MEN, w Polsce do szkół niepublicznych uczęszcza około 3% wszystkich uczących się, natomiast w Europie aż 10%. Z niepublicznych szkół podstawowych korzysta zaledwie 1% wszystkich uczniów, a wiąże się to niewątpliwie z dużą liczbą państwowych szkół podstawowych. Ale aż 20% wszystkich uczniów, jak wskazują statystyki, uczęszcza do niepublicznych szkół ponadpodstawowych. *Dzięki powstaniu tych placówek wykształcił się element konkurencyjności wśród pedagogów. W ciągu kilku lat powstał też spory rynek szkolny. Wzrastającym zainteresowaniem cieszą się szkoły o niewygórowanym czesnym, a likwidowane są te, które postawiły zbyt wysokie wymagania finansowe rodzicom – mówi Danuta Chutowska.*

Trudna decyzja

Z BADAŃ ministerstwa wynika, że decyzja rodziców o zapisaniu dziecka do szkoły państwowej wiąże się z obawą przed wzrostem czesnego w szkołach prywatnych oraz niepewnością związaną z własnymi dochodami. Na dalszym planie znajduje się brak zaufania do szkół o krótkim czasie istnienia. Istotnymi zaletami szkół publicznych jest ich bliskość oraz brak opłat. Oczywiście jest on tylko pozorny, trzeba bowiem wpłacić umowne kwoty na tzw. komitet rodzicielski,

pokryć wydatki związane z wycieczkami do muzeów, teatrów itd., opłacić obiady, książki, a nawet pobyt dziecka w świetlicy.

NATOMIAST opłacając czesne w szkołach niepublicznych, rodzice najczęściej nie ponoszą już dodatkowych opłat związanych z zakupem podręczników, ponadprogramowymi zajęciami sportowymi, lekcjami języków obcych, posiłkami itd. Lekcje trwają dziennie 8, a niekiedy nawet 10 godzin. Warto więc wybrać placówkę, na terenie której znajduje się stołówka lub barek. Znaczna większość szkół prywatnych i społecznych liczy się z tym, że rodzice nie będą mogli odbierać dzieci już o godzinie 14. Rozwiązaniem tego problemu są świetlice, w których dzieci mogą odrabiać lekcje pod kontrolą nauczycieli przedmiotów, korzystać z pomocy logopedy czy psychologa.

BOGATA oferta szkół niepublicznych i ciekawe programy autorskie, wzbudzają szczególnie zainteresowanie rodziców.

Praktycznie zasadą jest prowadzenie przez szkoły niepubliczne rozszerzonych programów nauczania. Szczególny nacisk położony jest na naukę języków obcych. Ponadto, w większości takich placówek już w początkowych klasach

prowadzi się naukę pracy na komputerze, a w późniejszym okresie wykłady z informatyki i automatyki. Są również szkoły prywatne i społeczne, które specjalizują się w przygotowywaniu uczniów do egzaminów na studia wyższe, m.in. na tak popularne kierunki, jak prawo, filozofia, ekonomia, czy psychologia. Ponieważ liczba miejsc w państwowych szkołach artystycznych jest niewystarczająca w stosunku do liczby chętnych, dużym powodzeniem cieszą się prywatne szkoły tego typu, które przygotowują do pracy w reklamie, firmach wystawienniczych lub edytorskich. *Z informacji, jakie otrzymujemy od kuratorów oświaty i wychowania wynika, że większość szkół niepublicznych pracuje według obowiązujących*

programów. Oferta edukacyjna szkół ponadpodstawowych dostosowana jest do wymogów gospodarki rynkowej – bardzo często wprowadzane są tzw. programy autorskie – twierdzi Danuta Chutowska.

NIEWĄTLIWYM atutem szkół prywatnych i społecznych jest ich młoda kadra pedagogiczna. Nauczyciele nie skazani rutyną chętnie uczestniczą w eksperymentach szkolnych, wprowadzają nowe, niekonwencjonalne metody nauczania. Liczebność klas w takich szkołach nie przekracza 18 osób, a to pozwala na częsty kontakt między uczniem a pedagogiem. Nauczyciele traktują swoich podopiecznych w sposób podmiotowy, pomagają im rozwiązywać trudne sytuacje życiowe, służą radą, zachęcają do tworzenia samorządów uczniowskich. To właśnie w takich szkołach zainicjowano przed paru laty dyskusję na temat praw ucznia i dziecka. Doprowadziły one do powstawania w wielu z nich „konstytucji”, w któ-

nych. Oznacza to m.in., że świadectwa wydawane przez te placówki będą tak samo honorowane, jak świadectwa wystawiane przez szkoły państwowe. Pozwala to uniknąć wielu kłopotliwych sytuacji. Rodzice, którzy rezygnują z usług szkoły niepublicznej nie powinni mieć problemów z zapisaniem dziecka do szkoły państwowej.

NIESTETY, ustawa nie przewiduje automatycznego nadania uprawnień średniej szkoły publicznej prywatnym i społecznym liceom oraz technikom. Nie oznacza to jednak, że wszystkie szkoły niepubliczne nie mają takich uprawnień. Można je zdobyć, zwracając się z odpowiednim wnioskiem do kuratorium, które oceni realizowany w danej placówce program nauczania. Jeśli szkoła nie uzyska uprawnień, wówczas uczniowie nie otrzymają państwowego dyplomu, honorowanego przez szkoły wyższe, a egzamin maturalny zdawać będą musieli komisyjnie z każdego przedmiotu. Trzeba jednak wie-

dzieć, że również w szkołach niepublicznych przewidziane są egzaminy wstępne lub rozmowa kwalifikacyjna.

Opłaty

W STATUSIE szkoły winna być określona wysokość opłaty wpisowej oraz czesnego. Wpisowe z reguły nie przekracza dwukrotności miesięcznej opłaty, choć różne są sposoby określania tej kwoty. Może ona być np. równoważnością lub wielokrotnością minimalnej płacy w gospodarce, lecz najczęściej jest równoważnikiem pewnej kwoty w dolarach lub markach. Warto dowiedzieć się, czy ustalona wysokość opłat będzie obowiązywała przez cały rok nauki. Czesne nie zawsze musi być płatne w miesięcznych ratach. Niektóre szkoły wymagają przy przyjęciu ucznia do pierwszej klasy zapłaty za cały semestr. Inne określają kwotę czesnego za cały rok, natomiast miesięczne raty ustala się indywidualnie. Ostateczne rozliczenie przy takiej opcji płatności następuje po pierwszym półroczu lub na koniec roku szkolnego.

Warto pamiętać, że niektóre placówki pobierają miesięczne czesne również za miesiące wakacyjne. Zaleganie z opłatami w konsekwencji może doprowadzić do skreślenia dziecka z listy uczniów. Informacje, jak długo rodzice mogą zwlekać z płatnościami i w jaki sposób naliczane są karne odsetki również powinny być określone w statucie szkoły. Rodzice zawsze mogą się odwołać od decyzji dyrekcji szkoły, a ostatecznym organem rozstrzygającym jest Naczelny Sąd Administracyjny.

Warunki lokalowe

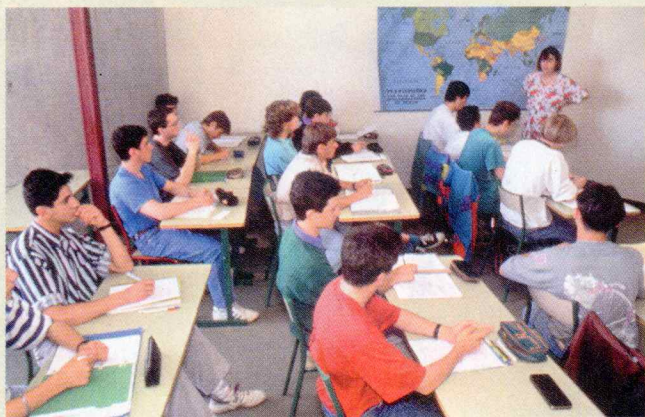
WARUNKI lokalowe szkół niepublicznych są bardzo różnorodne. Niektóre korzystają z wynajętych pomieszczeń w różnych instytucjach, np. Pałacu Kultury i Nauki, wyższych uczelniach, instytutach naukowych lub budynkach prywatnych, inne mieszczą się w salach dzierżawionych od kościołów lub gmin, a jeszcze inne dysponują swoimi budynkami. Istotny jest dystans między szkołą a miejscem zamieszkania, szczególnie, gdy jest to odległość duża, a codziennie pokonywać ją mają małe dzieci. Warto wówczas dowiedzieć się, czy szkoła zapewnia transport i właściwą opiekę nad uczniami.

OSOBNYM problemem są zajęcia wychowania fizycznego. Szkoły niepubliczne, które nie mają własnych budynków, najczęściej nie mają również sal gimnastycznych i boisk. Praktykuje się wówczas prowadzenie zajęć na pływalniach, kortach tenisowych, w stadninach koni, lub urządza się sale do ćwiczeń kulturyistycznych.

Bogaty wybór

OFERTA szkół niepublicznych jest bardzo szeroka. Obejmuje szkoły: waldorskie, ogólnokształcące o różnych profilach, szkoły wyznaniowe, sportowe, artystyczne, językowe, a także zawodowe.

DO SZKÓŁ działających według założeń pedagogiki waldorskiej zalicza się np. Szkoła Podstawowa Niepubliczna Nr 71 na warszawskim Bemowie. Placówka działa od 1992 r. *Proces nauczania oparty jest na indywidualnym, twórczym kontakcie nauczyciela i ucznia. Szczególnie*

rych jasno określone są obowiązki, ale i prawa obu stron. *Szkoły takie odgrywają znaczącą rolę w procesie reformowania polskiego systemu oświaty. Z tego też powodu wiele z nowych projektów Ministerstwa Edukacji konsultowano z Krajowym Forum Oświaty Niepublicznej, Społecznym Towarzystwem Oświatowym, czy Katolicką Radą Szkół – dodaje Danuta Chutowska.* Partnerski układ pomiędzy uczniem a pedagogiem, jaki panuje w szkołach niepublicznych, stwarza korzystne warunki do współpracy.

Uprawnienia

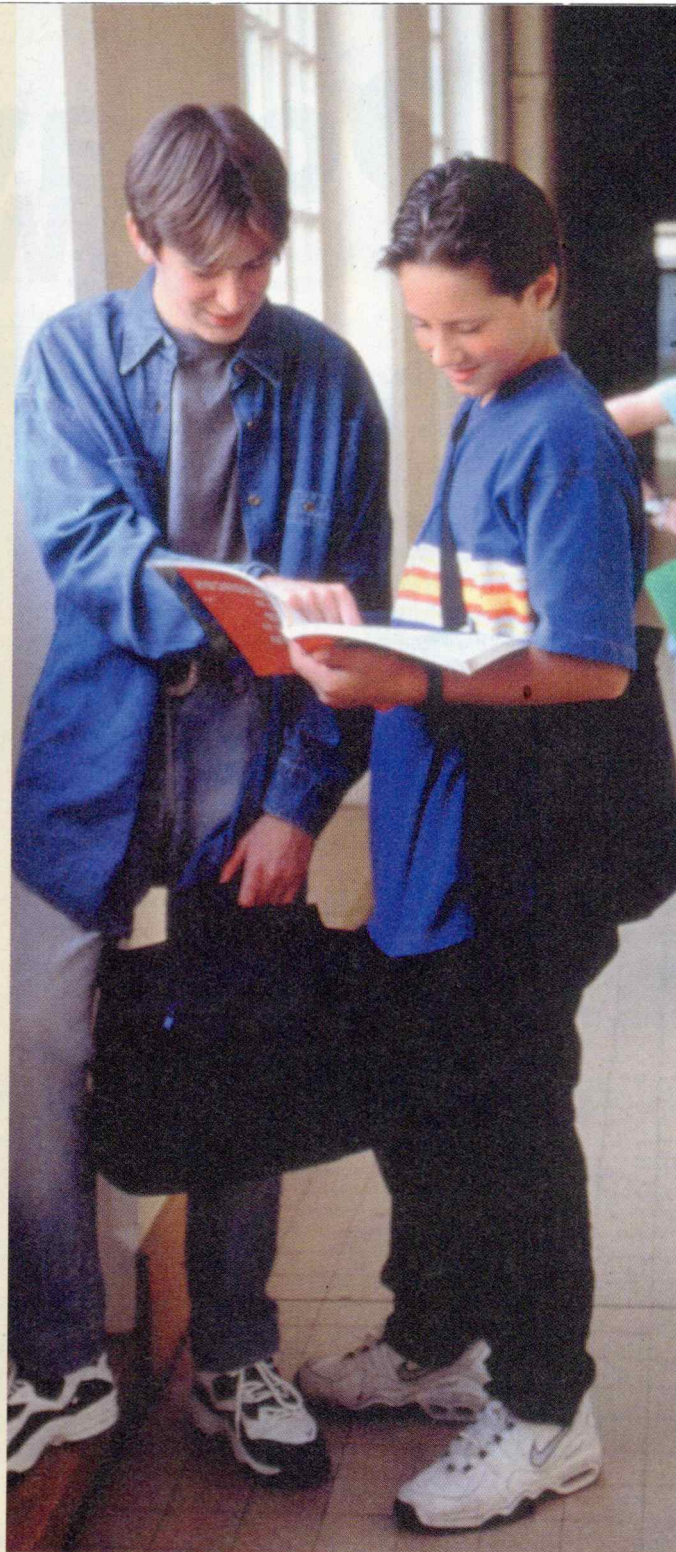
NIEPUBLICZNE szkoły podstawowe, w momencie wpisania do ewidencji kuratoriów oświaty i wychowania, otrzymują uprawnienia szkół publicz-

uwagę zwracamy na harmonijny rozwój oraz funkcjonowanie społeczne dzieci – informuje dyrekcja szkoły. Poza programem uczniowie mogą brać udział w zajęciach rytmiki, różnego rodzaju warsztatach twórczych. Natomiast obowiązkowe są lekcje języków: angielskiego i niemieckiego. Zajęcia prowadzone są w trzy- lub czterotygodniowych cyklach, a nie według stałego planu. Praca uczniów oceniana jest opisowo, i tylko w przypadku zmiany szkoły na publiczną wystawiane są tradycyjne świadectwa.

SPOŁECZNA Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 100 założona została przez Społeczne Towarzystwa Oświatowe przed dwoma laty. Jest jedną z niewielu placówek, w której najmłodsze dzieci (klasy od 1 do 3) uczą się razem z ich niepełnosprawnymi kolegami i koleżankami. Uczniowie w 12 osobowych grupach są pod ciągłą opieką dwóch nauczycieli. Zajęcia rozpoczynają się o 9 rano śniadaniem, i dopiero po posiłku dzieci uczą się przez 3 godziny, by po obiedzie przystąpić do zajęć plastycznych, technicznych, muzycznych lub sportowych. Dzieci niepełnosprawne mogą korzystać z pomocy rehabilitanta, psychologa, logopedy, korepetytora oraz wolontariuszy.

CORAZ szersza jest oferta szkół wyznaniowych. Wśród katolickich od dawna znakomitą opinią cieszą się szkoły pijarskie. Nauka w zakresie programu ustalonego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej jest w nich bezpłatna. Tylko zajęcia ponadprogramowe są opłacane przez rodziców, ponieważ szkoły wyznaniowe utrzymują się przede wszystkim z darowizn osób prywatnych i organizacji.

PRZED 5 laty reaktywowano działalność jedynej w Warszawie podstawowej szkoły żeńskiej. Powstała 115 lat temu prywatna szkoła Cecylii Plater Zyberkówny oferuje obecnie naukę języka angielskiego już od pierwszej klasy, a od 5 także francuskiego. Wykłady prowadzone są przez renomowanych nauczycieli z Anglii i Francji. Dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia dodatkowe, proponowane przez tę placówkę. Uczennice mogą należeć do drużyny harcerskiej lub latem uczestniczyć w zielonej szkole. Od tego roku absolwentki szkoły podstawowej będą

mogły kontynuować naukę w reaktywowanym liceum żeńskim.

PRYWATNĄ Szkołą Podstawową Lauder Morasha w Wilanowie również zaliczyć można do szkół wyznaniowo-integracyjnych. Została ona założona w 1994 r. i obejmuje klasy od 1 do 6, w których dzieci obowiązkowo uczą się języka angielskiego, ale dodatkowo także hebrajskiego.

DUŻĄ popularnością cieszą się szkoły z wykładowym językiem angielskim, choć wymagania stawiane

kandydatom są wysokie. Do renomowanych placówek tego typu zaliczyć można Amerykańską Szkołę Podstawową Niepubliczną Nr 44, mieszczącą się przy ul. Dembego, a prowadzoną przez Ishaga Hussaini, czy Brytyjską Szkołę Podstawową przy ul. Orkana.

JEDNĄ z najciekawszych szkół średnich w stolicy jest Społeczne Liceum Ogólnokształcące im. Witolda Gombrowicza, mieszczące się w dawnych koszarach na Żoliborzu. Szkoła szczerzy się tym, że 90% jej absolwentów zdaje egzaminy na studia wyższe

do uczelni polskich, niemieckich, czy szwajcarskich. Aż 12 godz. tygodniowo uczniowie poświęcają na naukę języków obcych: angielskiego, niemieckiego, francuskiego i dodatkowo hiszpańskiego. Miłośnicy informatyki i plastyki mogą już od 3 klasy uczestniczyć w programach autorskich. Wśród zajęć ponadprogramowych przewidziane są m.in. koła dziennikarskie, teatralne, szkoła żeglarska. Dla pierwszoklasistów organizowany jest obóz integracyjny, a uczniowie klas starszych mogą brać udział w wyjazdach językowych.

RÓWNIEŻ 14 Społeczne LO na Okęciu prowadzi podobną działalność, organizując zarówno wyjazdy integracyjne, jak i zagraniczne wyjazdy historyczne.

INTERESUJĄCA jest także oferta 3 Społecznego Liceum Ogólnokształcącego w Warszawie. Dla uczniów dyrekcja szkoły przygotowała trzy poziomy nauczania o różnej skali trudności, a tradycyjne oceny zastąpiono specjalną punktacją. Poza rozszerzonym angielskim, dostępem do Internetu uczniowie mogą korzystać z siłowni i basenu. A w 17 Społecznym Liceum Ogólnokształcącym uczniowie mogą zdać egzamin na prawo jazdy.

WŚRÓD pracowników dydaktycznych Szkoły Głównej Handlowej dobrą opinią cieszy się 4 Społeczne Liceum Ogólnokształcące. W rankingu egzaminów wstępnych SGH w 1996 r. szkoła ta zajęła 8 miejsce w Polsce. Przed rokiem na studia dostało się 96% absolwentów tej placówki. Jej uczniowie mają dużą swobodę w zarządzaniu szkołą – redagują gazetę, prowadzą program radiowy, szkolny teatr, zakładają mini-przedsiębiorstwa, opracowują projekty geograficzne itp.

ZAJĘCIA sportowe w rozszerzonym zakresie zachęcają uczniów zdających do 67 Sportowego Liceum Ogólnokształcącego na Czerniakowie. Piłka nożna i koszykówka to dyscypliny sportowe, które cieszą się największą popularnością. Zajęcia WF odbywają się na terenie kompleksu CWKS Legia. Nie bez znaczenia jest fakt, że szkoła zapewnia uczniom kompletny sprzęt treningowy. Młodzi sportowcy mogą również uczestniczyć w fakultatywnych zajęciach ze specjalności menadżera lub dziennikarza sportowego.

Witold Dobrowolski
foto: BE&W

Dodawać ODWAGI

Wrzesień nieodmiennie kojarzy się z powrotem do codzienności. Po letnich szaleństwach, znów praca i szkoła. Wiele dzieci po raz pierwszy przekroczyło próg szkoły, dla innych to kolejny rok nauki. Pierwszy dzwonek już zabrzmiał, a do ostatniego pozostało jeszcze dużo czasu.

RODZICÓW i dzieci łączy jedno – nadzieja, że rok pracy i wysiłków uwieńczony zostanie sukcesem. Jednak rzeczywistość bywa różna, i nie rzadko pojawiają się problemy. Istotą wychowania jest dostrzeżenie problemu i jego rozwiązanie, zanim konieczna będzie pomoc specjalisty.

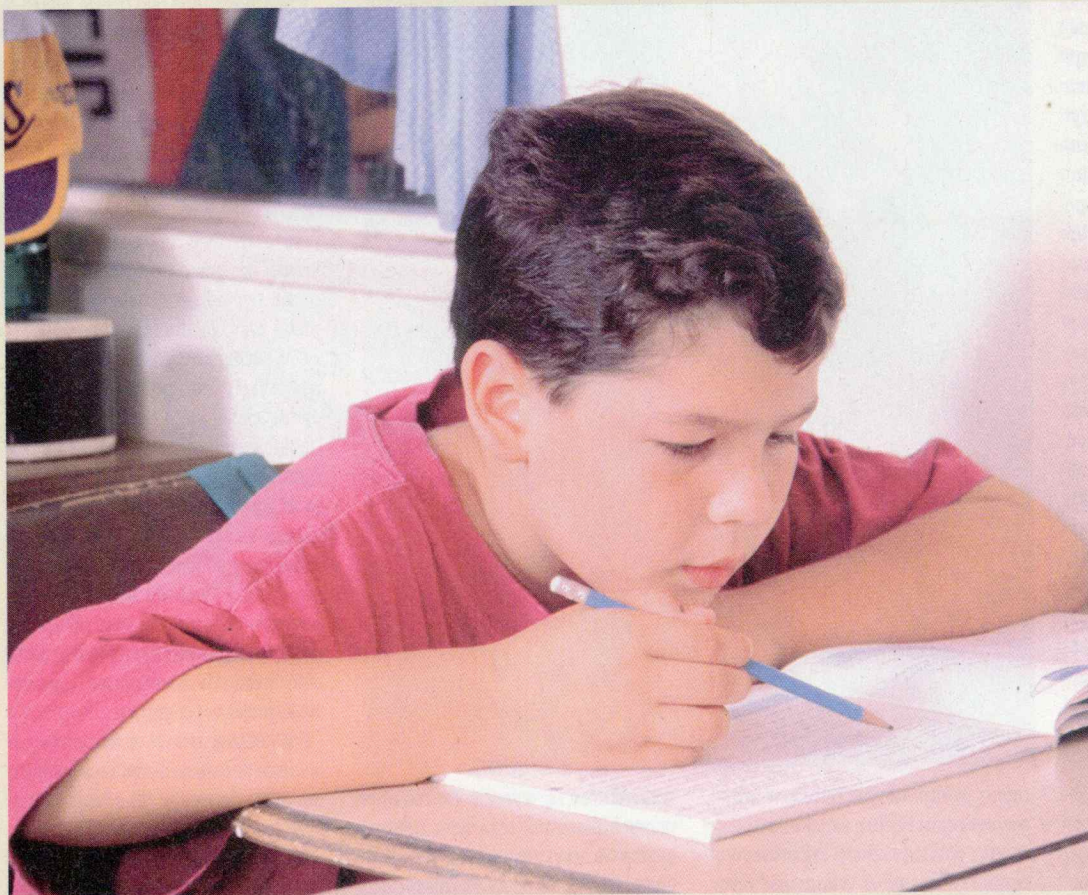
wej, nieznaney sytuacji. Wiedza pozwala pokonać te uczucia. Warto więc uzasadnić dziecku konieczność jego obecności w szkole, wyjaśnić mechanizmy, jakie nią rządzą. Odrzec szkołę z tajemniczości, tak aby w świadomości dziecka stała się ona czymś naturalnym. Oczywiście, wymaga to od rodziców znajo-

między uczniem i nauczycielem). Są to tzw. zdrowe relacje, których nie można nauczyć dziecka w pigułce. Szkoła to miejsce, w którym dzieci odnoszą pierwsze sukcesy i przeżywają porażki, ucząc się żyć w społeczności.

BARDZO często rodzice, którzy dostrzegli, że dziecko ma problemy z nauką, szukają pomocy u psychologa – twierdzi Małgorzata Bojanowska, doradca rozwoju osobistego. Najczęściej jest to posunięcie zbyt pochopne i przedwczesne.

rzystywać indywidualne cechy ucznia, jego zdolności i predyspozycje.

WYRÓŻNIA się kilka rodzajów inteligencji, m.in. inteligencję językową, logiczną, wizualno-przestrzenną, interpersonalną, czy muzyczną. Dziecko nie zawsze musi być uzdolnione w inteligencji „intelektualnej”, która jest promowana w szkole. Natomiast często wykazuje inne uzdolnienia, np. muzyczne lub ruchowe, które odpowiednio pielęgnowane i pobudzane stają się bazą do rozwoju talentu. Pozwala to wspierać dziecko w tych dziedzinach wiedzy, w których nie odnosi sukcesów. To zupełnie naturalne, że człowiek ma słabe strony. Wiedza wynikająca z obserwacji pozwala rodzicom pomóc dziecku, szczególnie wówczas, gdy te braki są przyczyną kłopotów szkolnych. *Dziecko, które nauczyło się np. gry na skrzypcach, może nauczyć się wszystkiego, ma bowiem swoją strategię uczenia – mówi Małgorzata Bojanowska. Wystarczy tylko przenieść ją z dyscypliny wiedzy, w której dziecko osiągnęło sukces na tą, w której ma trudności. Nie jest to proces skomplikowany, ale wymaga dużego zaangażowania rodziców. Strategii uczenia się jest wiele, i jedynie uważna obserwacja dziecka umożliwia rozpoznanie jemu właściwej. Niestety, mało jest w Polsce specjalistów, którzy posiadają wystarczającą wiedzę o procesie uczenia się, i którzy w terapii uwzględniają wiedzę neurologiczną.*

Szkoła

WIELE problemów rodzi się z niewiedzy dziecka o szkole. Zbyt często pytania: co to jest szkoła, czego się mam po niej spodziewać, jakie będzie miała względem mnie oczekiwania, pozostają bez odpowiedzi. Lęk i obawa, to naturalne zachowanie ludzi, którzy znaleźli się w no-

wości procesu szkolnego. Przekazywanie wiedzy w systemie publicznym nie jest ekonomiczne. Dużo prościej i szybciej wchłania się wiedzę w toku nauki indywidualnej. Ale szkoła daje dzieciom inną pożyteczną umiejętność. Umiejętność znalezienia się w związkach „poziomych” (kontakty z rówieśnikami) i w związkach „pionowych” (relacje

Warto na początku zapewnić dziecku pomoc dobrego korepetytora, a do specjalistów zwrócić się wówczas, gdy zastosowane posunięcia zawiodły. W szkole proces nauczania przebiega według określonego schematu, który objąć musi 30 uczniów w klasie. Nauka indywidualna rządzi się innymi prawami. Korepetytor może i powinien wyko-

PROCES nauczania wspomaga system nagród i kar. Uważna obserwacja zachowań dziecka pozwoli wybrać ten sposób postępowania, który działać będzie motywująco. Oczywiście najtrudniej jest skłonić dziecko do włożenia więcej pracy w te dziedziny wiedzy, które sprawiają mu trudność. Warto jednak pamiętać, że osiągnąć przeciętność

może każdy, to tylko kwestia zaangażowania. Dodając dziecku odwagi, działamy stymulująco na proces jego dojrzewania, a zapewniając mu komfort psychiczny, unikamy sytuacji stresotwórczych.

Dom

SZKOŁA ściśle związana jest z domem, i przyczyn kłopotów dziecka należy również szukać w rodzinie. Dzieci najszybciej uczą się obserwując i naśladowując. Istotne jest, w jaki sposób najbliżsi rozwiązują problemy, czy dziecko znajduje w rodzinie właściwe wzorce. Warto pokazywać gotowe schematy, wyrabiając nawyk szukania gotowych rozwiązań, by nie wywierać już otwartych drzwi. Takie umiejętności będą niezwykle przydatne w całym życiu, uproszczą wiele spraw. Dziecku należy pomagać jednocześnie pokazując, jak należy rozwiązywać problemy. Od najmłodszych lat pokazywać i wpajać te wartości, które uznajemy za słuszne. *Nie można sprowadzić procesu wychowania tylko do wydawania poleceń. Na każdym etapie rozwoju dziecka*

i w każdej sytuacji rodzice powinni wyjaśniać i tłumaczyć świat, a przede wszystkim dodawać odwagi – twierdzi Małgorzata Bojanowska. Konieczność pokazywania pozytywnych wzorców, którymi dziecko ma kierować się w życiu powinno być poparte pokazaniem środowiska, gdzie dominuje przemoc. Zawsze nadejdzie taki moment, w którym dziecko zetknie się ze światem przemocy, jakże wówczas potrzebna będzie umiejętność sprzeciwiania się, mówienia „nie”.

W PROCESIE wychowywania istotna jest również wiedza o emocjach, ponieważ wszystkie emocje ukierunkowane są na przyszłość, na osiągnięcie celu. Dobrze jest czerpać siłę z emocji, również z tych negatywnych, lecz nie należy się nimi kierować. Należy nauczyć dziecko oddzielania obowiązku od nastrojów i samopoczucia. Wymaga to oczywiście dyscypliny rodziców, którzy nie mogą uczyć pewnych zachowań jednocześnie postępując inaczej. Konsekwentnie wykonywane codzienne obowiązki eliminują uczucie frustracji, a zrozumienie

emocji i podejście do życia jak do sprawy uwieńczonej sukcesem, wieńczy je sukcesem.

W SZKOLE i poza nią dziecko stale będzie napotykać na rozmaite trudności, problemy. Jedną z najważniejszych umiejętności życiowych jest umiejętność rozwiązywania problemów. Problem pojawia się wówczas, kiedy ludzie realizując swoje potrzeby napotykają na trudności. Kłopoty dziecka w szkole, to również kłopoty rodziców i nauczycieli. Oznacza to, że w procesie edukacji nastąpiło zakłócenie potrzeb któregoś ze stron. Sukces bądź porażka jest wspólna dla wszystkich osób będących ze sobą w interakcji. Dlatego dziecko musi mieć oparcie w rodzinie i w szkole. *Bardzo często błędnie umiejscawia się problem w człowieku, rozwiązania szukając na zewnątrz. Oddziel problem od człowieka, stań po jego stronie i razem go rozwiążcie – mówi Małgorzata Bojanowska – oto właściwe podejście.*

RODZICE nie mogą przerzucać odpowiedzialności za swoje dzieci na innych. Szkoła, podobnie jak specjalista

psycholog, to tylko wsparcie w procesie wychowywania. Rodzice muszą wiedzieć, do czego dążyć, znać odpowiedzi na pytania: jakiego pragną stworzyć człowieka, jakie wartości mają być dla dziecka nadrzędne, jaką ma mieć osobowość? Ta wiedza i konsekwencja wspomagać będą codzienne decyzje. Proces wychowania jest skomplikowany i praktycznie trwa cały czas. Trzeba liczyć się z faktem, że błędy są nieuniknione, ale warto jest uzupełniać swoją wiedzę. Wiele problemów wynika z nieświadomości etapów rozwojowych, również rodzicom coraz trudniej jest określić, co jest zgodne z normą, a co poza tę normę wykracza. Warto więc sięgnąć po specjalistyczną literaturę, a przede wszystkim stale obserwować zachowania i reakcje dziecka. Każdy moment jest dobry, aby zainteresować się dzieckiem, a na zmiany nigdy nie jest za późno. Życie to proces zdolny do samoreplikacji, a ludzie stale stoją przed koniecznością przystosowania się do środowiska, czy też przystosowywania środowiska do siebie.

*Agnieszka Guzek
foto: BE&W*

Akcesoria do telefonów komórkowych
Duży wybór zestawów
głośno mówiących

PROMACO

PPH Promaco Sp. z o.o., 00-194 Warszawa, ul. Dzika 4, tel / fax (0-22) 635 19 13, tel. 0-90 392 592, E-mail lech@it.com.pl

Wirtualne Pokolenie

Wtopiły się w nasze życie w zaskakującym tempie. Są w biurach, szkołach, mieszkaniach. Wszędzie. Komputery. O ich zaletach można by mówić długo. Nikogo już nie zaskakuje, że chętnie korzystają z nich zarówno ludzie dojrzały, młodzi, jak i dzieci.

I LUŻ RODZICÓW w ostatnich latach podarowało swoim pociechom to pożyteczne urządzenie, dbając, aby stało się elementem ich życia już od wczesnego dzieciństwa. Wydaje się to zupełnie naturalne. Powszechnie wiadomo, że przyszłość bez znajomości oprogramowania komputerowego staje pod znakiem zapytania. Ale nie wystarczy tylko kupić dziecku komputer, trzeba jeszcze kontrolować proces korzystania z niego.

DLA FIRM tworzących oprogramowanie, dzieci są poważnym klientem. Na komputerowych giełdach i w specjalistycznych sklepach znaleźć można kilkadziesiąt różnego rodzaju CD-ROMów z edukacyjnymi programami dla najmłodszych odbiorców. Dostępne są m.in. multimedialne elementarze, encyklopedie, kursy językowe o zróżnicowanych poziomach zaawansowania, adresowane do klientów w różnym wieku. Ale najbogatsza

jest oferta gier komputerowych. Już sam fakt, że w ciągu miesiąca pojawia się kilka zupełnie nowych gier świadczy o dużym zainteresowaniu odbiorców. Polski rynek jest bardzo chłonny, a dostępne oferty różnorodne. Multimedialny świat obfituje w przygody, bajkowe krajobrazy, fantastyczne postacie. Trudno więc się dziwić, że tak przyciąga dzieci. A przecież są to tylko gotowe schematy, które nie rozwijają wyobraźni i w niewielkim stopniu uczą samodzielnego myślenia. Niepokojącym zjawiskiem jest powszechny dostęp dzieci do gier przepełnionych brutalnością i przemocą. Wideo i symulacje walk nie pozostają bez wpływu na psychikę dziecka – kształtują jego wrażliwość, często powodując wzrost agresywności. Sztucznie stworzony świat wydaje się bardzo atrakcyjny. Ale to w tym rzeczywistym świecie dzieci będą rosły i uczyły się, będą przeżywały swoje pierwsze sukcesy i rozczarowania. Wędrując po stro-

nach www w Internecie pozostaną jedynie w czterech ścianach i nic tego nie zmieni.

Dlaczego komputer?

PODOBNE jak kiedyś telewizor, teraz komputer zdomowił się w naszym życiu i stał się urządzeniem powszechnym. Takim, bez którego trudno wyobrazić sobie codzienność. W pierwszej fazie uzależnienia komputer identyfikowany jest przez użytkowników tylko jako pożyteczny przedmiot, który dopiero później przekształca się w najwierniejszego przyjaciela. Na wirus uzależnienia podatne są szczególnie te dzieci, które cierpią na brak miłości ze strony najbliższych. Coraz częściej dorośli wyrażają swoje uczucia poprzez ofiarowywanie przedmiotów, koncentrując się na zapewnieniu bytu materialnego. Nieustanny pośpiech, absorbująca praca pochłaniająca większą część doby, to jednocześnie doskonałe wytłumaczenie niemożności poświęcenia dziecku cennego czasu. *Istotne jest, aby rodzice minimum godzinę w ciągu dnia poświęcali dzieciom, skupiając wyłącznie na nich swoją uwagę. Nie może więc być to czas np. w trakcie jazdy samochodem, czy podczas posiłku, kiedy zajęci jesteśmy nawet rutynowymi czynnościami* – twierdzi

dr Lubomira Szawdyn, psycholog z Centrum Uzależnień.

TYMCZASEM rodzice dostrzegają przede wszystkim zalety korzystania z komputera. Dzieci, które większość wolnego czasu spędzają przed monitorem, nie sprawiają, oczywiście pozornie, dużych problemów wychowawczych. Takie dziecko nigdy nie rozbije szyby sąsiada grającego w piłkę z kolegami, nie przyjdzie do domu w podartym ubraniu, bo przed chwilą zdobywało szczyt najwyższego w okolicy drzewa. Grzeczne i spokojne, odcięte od narkotyków i alkoholu, przemieszcza się z krzesła przed komputerem na kanapę stojącą przed telewizorem. Rodzi się uzależnienie od maszyny, tym groźniejsze, że maszynę tę akceptuje rodzina i społeczeństwo. Umiejętność posługiwania się oprogramowaniem komputerowym często utożsamiana jest ze świetlaną przyszłością dziecka, a przecież to urządzenie stosunkowo proste w obsłudze, nie wymaga od użytkownika szczególnych predyspozycji.

Uzależnienie

ZACHĘCANE przez rodzinę, która nie poświęca mu uwagi, dziecko coraz bardziej zamyka się w sztucznym świecie. Początkowe dwie godziny dziennie spędzane przed monitorem

przekształcając się w kilkanaście, programy edukacyjne zastępowane są grami lub wędrownką po internetowych stronach. Powoli lecz narastająco słabnie zainteresowanie innymi sprawami. *Komputer i telewizor przekazują gotowe obrazy, i wyobrażenia przestają pracować. Człowiek uzależniony od maszyn nie jest człowiekiem twórczym, ma niewiele cech indywidualnych* – mówi dr Szawdyn. *Chowając się za maszyną unika odpowiedzialności, np. ponoszenia konsekwencji będących wynikiem podjęcia złej decyzji. Życie uzależnionego dziecka jest niezwykle ubogie.* Duża ilość informacji z różnych dziedzin wiedzy nie rekompensuje braku doświadczenia praktycznego. Za pośrednictwem sieci mali internetowcy odkrywają tematy tabu, które, jak każdy zakazany owoc, przyciągają. A jednak rodzice nie interweniują. Dlaczego? Taka sytuacja, w której maszyna odpowiada na tzw. trudne pytania, wychowuje i kształtuje potomstwo, jest dla wielu dorosłych wygodne, bowiem nie wymaga zaangażowania i czasu.

DZIECI uzależnione od maszyn mają ogromne problemy w nawiązywaniu kontaktów z innymi ludźmi, nawet z rówieśnikami. Nie potrafią mówić o swoich problemach, przekonywać do swoich racji – mówi dr Lubomira Szawdyn. Gdy gra kończy się wynikiem niepomyślnym, zawsze można zacząć jeszcze raz, w życiu jest inaczej, trzeba umieć podejmować decyzje i ponosić konsekwencje złego wyboru. Na międzyludzkiej komunikacji oparte jest całe nasze życie i bez tej umiejętności nie można poradzić sobie nawet z załatwieniem zwykłych, codziennych spraw, a cóż mówić o sytuacjach konfliktowych. Umiejętności i doświadczenia zdobyte w młodym wieku procentują w latach późniejszych, na ich podstawie dorosły człowiek buduje zasady, którymi kieruje się w życiu. Tymczasem odcięte od realnego świata dziecko uzależnione od maszyny nie potrafi nawet mówić o swoich problemach ani ich rozwiązywać.

NIEBAGATELNYM problemem jest brutalność i przemoc, jakiej uczą się dzieci za pośrednictwem gier kompu-

terowych. Zmienia się rozumienie tak podstawowych pojęć jak dobro i zło, maleje u dzieci wrażliwość na cierpienie i ból, rośnie natomiast agresywność. Modele stylu życia, kreowane przez telewizję i producentów gier, są gotowymi wzorcami przyjmowanymi i akceptowanymi przez

PRZEBYWANIE dziecka dłużej niż 2 godziny w ciągu doby przed jakimkolwiek urządzeniem grozi uzależnieniem. Zagrożenie zwiększa się wraz z wiekiem, ponieważ osoby starsze łatwiej popadają w nawyk wykonywania tych samych czynności.

młodych odbiorców. A ponieważ nie ma żadnej cenzury gier komputerowych przeznaczonych nawet dla najmłodszych, tym większego znaczenia nabiera kontrola rodziców.

ZAGROŻENIA zaburzeń psychicznych, jakie płyną z uzależnienia od maszyn, nie są jedynymi, pozostaje jeszcze aspekt zdrowotny. Prowadząc siedzący tryb życia narażamy organizm na wiele poważnych schorzeń, np. zaniku mięśni kręgosłupa, nóg. *Wielu młodych pacjentów cierpi na poważne zaburzenia gospodarki wewnętrznej organizmu wymagające hospitalizacji, często przewijają się problem nadwagi* – mówi dr Szawdyn.

Pomoc

NAJCZĘŚCIEJ dopiero po dwóch, trzech latach zupełnej izolacji dziecka rodzina zaczyna dostrzegać problem. Często popełnianym błędem jest natychmiastowe odsunięcie dziecka od maszyny. To niebezpieczne posunięcie w najlepszym wypadku kończy się atakami złości, ale doprowadzić może również do poważnych zaburzeń psychicznych – twierdzi dr Szawdyn. Oczywiście należy udać się do specjalisty. Problem uzależnionego dziecka to problem całej rodziny i nie wystarczy go dostrzec, ale trzeba również

wziąć czynny udział w jego rozwiązywaniu. Bardzo wiele zależy od rodziców. To właśnie oni powinni nauczyć się mówić do dziecka tak, aby słuchało, i słuchać tak, aby mówiło. *Niestety często działania rodziców kończą się na skierowaniu dziecka do psychologa, nieocenionym wówczas wsparciem terapii jest aktyw-
na współpraca innych członków rodziny, np. starszego brata, czy babci* – twierdzi dr Szawdyn.

PROCES leczenia, tzw. trening umiejętności społecznych, jest skomplikowany, długotrwały i kosztowny. Pacjent musi odnaleźć cel, do którego dąży, poznać samego siebie, stworzyć nową hierarchię wartości, a przede wszystkim ćwiczyć umiejętność nawiązywania kontaktów. *Terapia trwa minimum 2 lata* – mówi dr Lubomira Szawdyn. *Jest to zarówno dla pacjentów, jak i dla psychologów niesłychanie obciążające. Uzależnienie od komputerów, podobnie jak inne uzależnienia, charakteryzuje się dużym ryzykiem nawrotu choroby. Nawet gdy leczenie uwieńczone jest sukcesem, pacjent nadal powinien być pod kontrolą specjalisty.*

WYDAJE SIĘ, że problem uzależnienia od komputerów w Polsce nie został jeszcze dostrzeżony. Media zaledwie ocierają się o tę problematykę, brak fachowych placówek i specjalistów, choć zdaniem ekspertów pierwsi pacjenci uzależnieni od komputerów zaczęli szukać pomocy już 5 lat temu. *Przeciętnie w ciągu roku zgłasza się do mnie z prośbą o pomoc 50 osób uzależnionych od Internetu, a od komputera 100* – mówi dr Szawdyn.

MALI KOMPUTEROWCY i internauci nie sprawiają takich problemów wychowawczych, jak np. młodzież uzależniona od narkotyków i alkoholu. Jednak liczba uzależnionych dzieci z roku na rok rośnie. Pacjenci zgłaszają się do poradni odwykowych, m.in. przeciwalkoholowych lub szukają pomocy u prywatnych psychologów. Pozostaje mieć tylko nadzieję, że sytuacja ta ulegnie zmianie, zanim dośrobie „wirtualne” pokolenie.

Agnieszka Guzek

foto: BE&W

Teraz Ty. Teraz Polska.

Fundacja Polskiego Godła Promocyjnego
działająca pod honorowym patronatem Prezydenta RP

ogłasza

IX Edycję Konkursu
na najlepsze produkty przemysłowe

oraz

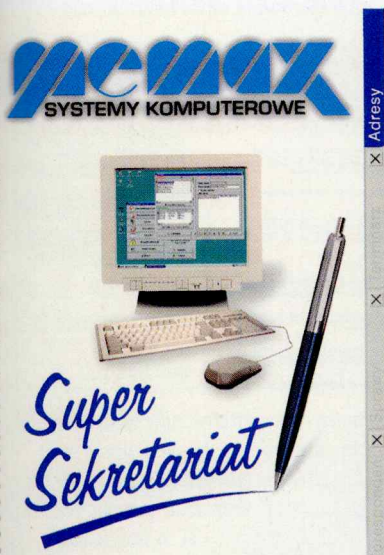
II Edycję Konkursu
na najlepsze produkty i usługi rzemieślnicze

Biurow Konkursu:
00-074 Warszawa, ul. Trębacka 4, tel. (0-22) 630 96 76, (0-22) 826 01 91, fax 630 96 73
e-mail: terpol@wa.onet.pl

Zgłoszenia przyjmujemy do **15.01.1999 r.**

SUPER SEKRETARIAT 4.0

Wprawdzie nic nie zastąpi obrotnej sekretarki, ale...

... PROGRAM krakowskiej firmy Memax, wielomodułowy pakiet do kompleksowej i profesjonalnej obsługi każdego biura, znacznie ułatwi jej pracę.

„SUPER SEKRETARIAT” służy przede wszystkim do archiwizacji różnych typów korespondencji, głównie dokumentów tekstowych, ale także plików graficznych. Zapisywane dokumenty można łączyć ze sobą tematycznie w kartotekach. Dzięki temu śledzenie na bieżąco rozwoju nawet skomplikowanego przedsięwzięcia (np. postępowania przetargowego) przestaje być problemem.

BARDZO przydatnym modulem jest baza adresowa wszystkich kontrahentów firmy. Przechowywane tu dokumenty można dowolnie modyfikować, drukować i przysyłać do dowolnej ilości adresatów za pomocą wbudowanego w program modułu poczty elektronicznej. W organizacji czasu pracy niezastąpiony jest terminarz (przypomina o tym, co i kiedy powinniśmy zrobić w danym dniu). Dzięki funkcji „kalendarz” można też sporządzić notatki o pracach planowanych w przyszłości. Droższa wersja programu (4.0 Plus) wyposażona jest dodatkowo w opcję inteligentnej identyfikacji i wyszukiwania tekstów.

KONTO E-MAIL OPTIMUS NET

Pierwsze w Polsce konto e-mail, które możesz... wziąć do ręki.

TAK PRZYNAJMNIEJ brzmi slogan reklamowy Optimus Net, zachwalający wyjątkowość najnowszej usługi. Osobom obeznanym z Internetem pomysł wydaje się zapewne „naciągany”, ale myślę, że sporo nowicjuszy chętnie skorzysta z udogodnienia, jakim jest „e-mail w pudełku”.

CO OTRZYMUJE nabywca pakietu Optimusa? Konto poczty elektronicznej Optimus Net o dobrych parametrach (pojemność 12 MB), CD-ROM z niezbędnym oprogramowaniem (najnowsza wersja przeglądarki Microsoft Explorer 4.0) i obszerną instrukcję. Znajdziemy tam dokładny opis konfigurowania dostępu do Internetu oraz poczty i grup dyskusyjnych w programach Netscape i Microsoft.

W PAKIECIE znajduje się certyfikat z nazwą (numeryczną) i adresem gotowego konta, hasłem do niego, a także nazwą serwerów pocztowych Optimus Net. Na stronie „http://www.onet.pl/mail/witamy” można wybrać sobie alias, dzięki któremu nasz adres pocztowy będzie mógł przybrać postać np. „nowak@pro.onet.pl”. Długi ciąg cyfr będzie potrzebny tylko do sprawdzenia zawartości skrzynki bezpośrednio ze strony www (tzn. bez pośrednictwa programu do obsługi e-mail). Użytkownikowi konta Optimus Net przysługuje też dostęp do serwera grup dyskusyjnych (jest ich aż 27 tys.), „news.onet.pl”. Jako bonus na płycie umieszczono wersję demo programu do nauki angielskiego English+.

KATALOG INFOSKOP POLSKA

Ten katalog firm to niezbędna pozycja w bibliotece każdego przedsiębiorcy.

BAZA DANYCH Infoskop obejmuje 550 tys. firm, przedsiębiorstw i instytucji z terenu całego kraju. Prosty interfejs użytkownika pomaga w sprawnym wyszukiwaniu wszelkiego typu informacji gospodarczych. Kryteriów przeszukiwania jest wiele: nazwa produktu, firmy, branży, regionu, miasta, ulicy.

KATALOG Infoskopu to nie tylko spis firm. Program:

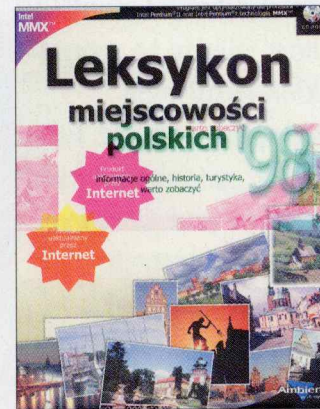
- pozwala na swobodne operowanie wybranymi rekordami (np. ich grupowanie i sortowanie);
- daje możliwość wprowadzania poprawek, adnotacji i zmian;
- eksportuje zgromadzone informacje do dowolnych formatów (np. dBase, Excel), co pozwala tworzyć własne bazy danych;
- drukuje raporty w postaci list, tabel oraz pełnych opisów firmy.

INSTALOWANY z tej samej płyty program WinLabel umożliwia przygotowanie i drukowanie etykiet o dowolnym formacie i treści, także ze zdjęciami produktów i kodami kreskowymi.

TAK WSZECHSTRONNY program z pewnością ułatwi i przyspieszy pracę działu promocji, marketingu czy zaopatrzenia w każdej firmie. Wielkim plusem „Katalogu” jest dołączona do niego obszerna i przystępna instrukcja. Na uwagę zasługuje też możliwość bezpłatnej aktualizacji danych z płyty poprzez Internet.

LEKSYKON MIEJSCOWOŚCI POLSKICH '98

Na w pełni zadowalającą multimedialną prezentację walorów turystycznych Polski przyjdzie jeszcze poczekać.

TYMCZASEM otrzymujemy jednak najobszerniejszą publikację na płycie CD-ROM o Polsce. Zawiera ona ponad tysiąc fotografii, indeks 45 tys. miejscowości, ciekawe mapy tematyczne. Leksykon jest kontynuacją znanego już czytelnikom Profil-u „Atlasu Miejscowości Polskich”.

SZCZECIŃSKA firma Ambient dołożyła starań, aby jej „flagowy” produkt był nowoczesny technologicznie i atrakcyjny wizualnie. Efekty pracy widać, choć nadal nie jest to taka wizytówka naszego kraju, która mogłaby przyciągnąć rzesze turystów.

LEKSYKON pokazuje na mapie położenie miejscowości, zapoznaje nas z ich historią, informuje o godnych obejrzenia zabytkach i innych atrakcjach, trasach wycieczkowych, bazie noclegowej i gastronomicznej w danej okolicy. Wszystkie te dane można wydrukować.

W DZIALE „Ciekawostki” przedstawiono intrygujące fragmenty historii miast, przedziwne budowle i inne osobliwości. „Quiz” pozwala na sprawdzenie naszej wiedzy krajoznawczej.

W PUBLIKACJACH tego typu ważna jest też opcja aktualizacji danych poprzez Internet, którą „Leksykon” zapewnia.

Recenzje:
Paweł Piasecki

Rozrywka wysokiej próby

Internet nie jest jedynie wyjątkowo sprawnym narzędziem komunikacji i skarbem wiedzy ze wszystkich możliwych dziedzin. Jest też medium, zaspokajającym jedną z podstawowych ludzkich potrzeb: zabawy i rozrywki.

PIERWSZE skojarzenie, które w tym momencie nasunie się wielu czytelnikom „Profil-u”, będzie zapewne następujące: gry komputerowe. Nie zaliczam się do grona ich entuzjastów, zwłaszcza widząc, ile czasu pożerają najmłodszym, i jak jednostronnie wpływają na ich wyobraźnię i psychikę. Fakt pozostaje jednak faktem: gry komputerowe to wielka część światowego przemysłu informacyjnego i rozrywkowego, a Internet jest coraz istotniejszą platformą dla ich popularyzacji i rozpowszechniania.

WSZYSTKIM, którzy poszukują wiedzy na temat świata gier, polecam elektroniczną wersję miesięcznika „Gambler” (<http://www.gambler.com.pl>). Serwis jest nienaganny

pod względem merytorycznym, często aktualizowany, zawiera wiele odnośników do witryn wydawców gier. Dużym powodzeniem cieszy się dział „pliki”, zawierający wersje demo. Są też recenzje, zapowiedzi nowości, kąciki dla zwolenników różnych typów gier. Słowem: dla każdego (gracza) coś miłego.

MP3, czyli muzyka z komputera

CZY MÓWI coś Państwu skrót MP3? Jeżeli lubicie posłuchać muzyki w Internecie, to z pewnością wiecie, o co chodzi. MPEG Layer 3 to metoda kompresji dźwięku, która zapewnia ogromną oszczędność miejsca: na płycie CD-ROM w tym formacie można zapisać 10 razy więcej muzyki niż na tradycyjnie nagrywanej płycie kompaktowej!

TO JEDNAK, co jest wielką uciechą dla internetowych melomanów, spędza sen z oczu producentom i osobom, zajmującym się prawami autorskimi. Dlaczego? Biorąc bowiem ktoś, kto skompilował sobie kolekcję ulubionych nagrań na płytę, ma potem kupować te same nagrania w sklepach muzycznych? Teoria mówi, że po przesłuchaniu pliku MP3 należy go skasować, ale oczywiście praktyka jest inna. O wszystkich problemach związanych z przegrywaniem i odtwarzaniem dźwięku w tym formacie oraz o nowościach sprzętowych przeczytamy w Świecie MP3 Audio, znakomitym serwisie, prowadzonym przez Witolda Gąsiora (<http://mp3.home.pl>). Jeśli pragniemy natomiast posłuchać konkretnego wykonawcy, warto zajrzeć pod adres „<http://mp3.mtl.pl>”. Witryna ta oferuje system poszukiwania utworów, związany z 9 wielkimi bazami MP3 (wybór ułatwia „Lista Przebojów”).

Coś o komórkach

GDY WSZYSTKIE tajniki MP3 będą już mieć Państwo w małym palcu, zapraszam do przejścia dobrego (elektronicznego) pisma. Magazyn Wirtual (<http://wirtual.to.jest.to>) po-

winien zainteresować Państwa choćby z tego powodu, że szeroko informuje o zagadnieniach związanych z telekomunikacją (w tym o telefonii komórkowej).

W „WIRTUALU” można znaleźć nowinki komputerowe, poradnik Babci Weblinki (dla stawiających pierwsze kroki w Internecie), materiały o nowościach filmowych i muzycznych, felietony. Ważnym działem magazynu jest „Shareware House”, gdzie udostępniono wiele przydatnych programów. Na poparcie zasługuje pomysł „Karty Rabatowej Wirtuala”, która przysługuje wszystkim prenumeratorom, tzn. osobom,

Większość z takich serwisów budzi mój niesmak, a to dlatego, że są to na ogół strony pozbawione poletu, albo kiczowate aż do bólu. Do szla-

chetnych wyjątków należy tu serwis, mieszcący się pod adresem „<http://www.erotyka.info.pl>”, który

wyraźnie stawia sobie za cel nadrobienie braków w dziedzinie edukacji seksualnej. Proponuje formułę: zamiast sprośnych obrazków – dużo interesujących tekstów o sztuce uwodzenia i kochania, afrodyzjakach, antykoncepcji i AIDS. Są dwie wersje menu (dla kobiet i mężczyzn), obie

w atrakcyjnej szacie graficznej i okraszone sporą dawką humoru.

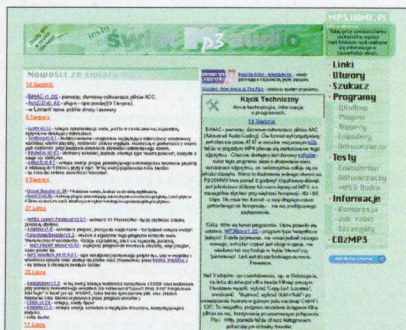
...i gratka dla kinomanów

OSTATNIA moja propozycja to serwis, przedstawiający kulisy powstawania największej polskiej produkcji filmowej – ekranizacji „Ogniem i mieczem” Henryka Sienkiewicza (<http://www.ogniem-i-mieczem.comart.com.pl>). Znajdą tam Państwo m.in. portrety ówczesnych głównych ról i zdjęcia z planu. Gratka to dla kinomanów, ale nie tylko. O realizacji przedsięwzięcia na podobną skalę mówi się na okrągło w mediach, więc mało kto pozostaje wobec filmu obojętny. A sponsorzy zacierają ręce... Na pewno styl, w jakim przygotowano stronę „Ogniem i mieczem”, dobrze wróży samemu filmowi. Trzymamymy kciuki!

Paweł Piasecki

otrzymującym magazyn za pośrednictwem poczty elektronicznej (jest ich już – bagatela – ok. 10 tys.)

Zniżki przy zakupach „on-line” sięgają 10%. Miejmy nadzieję, że atrakcyjne rabaty ożywią niemrawo jeszcze w Polsce elektroniczny handel.

Erotyka w dobrym guście

O STRONACH erotycznych w sieci w żaden sposób nie da się powiedzieć, że rozwijają się niemrawo.

TeleSkarbiec.

Numer zastrzeżony dla Twoich pieniędzy.

Jesteś daleko od swojego biura maklerskiego i zupełnie nie masz czasu tam jechać? Denerwujesz się na samą myśl o wyskakiwaniu w pośpiechu z pracy i staniu w korkach? Podjąłeś przed chwilą decyzję dotyczącą Twoich oszczędności i chcesz ją od razu zrealizować?

Skorzystaj z naszej najnowszej usługi – TeleSkarbca; wystarczy, że masz pod ręką telefon. Dzwoniąc pod numer (22) 651 06 40 i podając swój kod PIN możesz złożyć zlecenia dotyczące zarządzania swoimi inwestycjami, np. przenoszenia pieniędzy między funduszami lub wypłaty pieniędzy; szybko i bezpiecznie, nie ruszając się z biura lub z domu. Sekret wyjątkowego bezpieczeństwa TeleSkarbca tkwi w tym, że tylko Ty znasz wszystkie 5 cyfr swojego kodu PIN; nawet składając telefoniczne zlecenie nigdy nie podajesz go w całości. Dobrze brzmi? Czekamy na Twój telefon.

Sprzedaż prowadzą biura i domy maklerskie:

Centralny Dom Maklerski Grupy PEKAO SA, Bankowy Dom Maklerski PKO BP, Biuro Maklerskie Banku Przemysłowo-Handlowego SA, PBK SA – Biuro Maklerskie, Dom Maklerski BIG-BG Sp. z o.o., Beskidzki Dom Maklerski SA, Inwestycyjny Dom Maklerski Kredyt Banku PBI SA, Biuro Maklerskie BRE Brokers, Biuro Maklerskie – PKB SA, Przedsiębiorstwo Maklerskie Elimar SA, Bank Staropolski SA – Biuro Maklerskie, Bank Energetyki SA – Dom Maklerski, Arabski i Gawor – Biuro Maklerskie s.c.

SKARBIEC
Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA
Członek Grupy BRE Banku

Oszczędności dobrze zainwestowane

TeleSkarbiec (22) 651 06 40
Proszę o przesłanie szczegółowych informacji.

Imię _____
Adres _____

Nazwisko _____
Zadzwoń: (22) 651 06 40,
przefaksuj kupon: (22) 651 03 11
lub wyślij pod adresem:
ul. Bartycka 22,
00-716 Warszawa

Z płyty to nauka

Większość rodziców kupuje komputer multimedialny z myślą o swych dzieciach i o ich przyszłości. Edukację komputerową rzeczywiście dobrze jest zaczynać jak najwcześniej, aby dziecko oswoiło się z nowoczesną technologią, i umiało ją wykorzystać do rozwijania swych zdolności i poszerzania wiedzy.

OD RAZU natrafiamy jednak na poważny problem. Jeżeli komputer jest podłączony do Internetu, dziecko z pewnością zacznie buszować po sieci, a wtedy prędzej czy później natrafi na strony www zawierające treści, najłagodniej mówiąc, niepożądane.

JESTEM przekonany, że czytelnicy „Profil-u” nie zaliczają się do tej grupy rodziców, którzy na hasło „Internet” odpowiadają bez wahania: „pornografia i wszelkie zło”. Faktem jest jednak, że znaczna część zasobów sieci to materiały kategorii „powyżej 18 lat”. Producenci oprogramowania, słusznie upatrując w troskach rodziców świetnego interesu, zaczęli oferować specjalne blokady i filtry, które lepiej lub gorzej eliminują zagrożenia. Najmocniejszą pozycję na rynku zdobyły trzy systemy: Cybersitter, Net Nanny i SurfWatch (na razie dostępne wyłącznie w wersji angielskiej). Jak działają „elektroniczne nianie” czy, jak kto woli, „elektroniczni cenzorzy”?

CYBERSITTER, program produkcji kalifornijskiej firmy Solid Oak (<http://www.solidoak.com>), odcina dostęp do niektórych zasobów Internetu, to znaczy do serwerów, wybieranych na podstawie bazy danych (można ją aktualizować), cenzuruje określone słowa oraz działa jako filtr dla różnych typów dokumentów, głównie graficznych i wideo. Pozwala też na wybranie opcji ostrzegania w wypadku, gdy regularnie ściągany jest z Internetu jakiś konkretny typ plików.

INNY PROGRAM – Net Nanny (<http://www.netnanny.com>) działa w trybie „tekstowym”: reaguje na niecenzuralne słowa z dołączanego spisu. Można określić próg trafień takich słów, po przekroczeniu którego Net Nanny automatycznie zamyka system, i blokuje dostęp do niektórych aplikacji. Do ich odblokowania uprawniony jest oczywiście wyłącznie dorosły opiekun dziecka. Program ma dwie wady: zakłada konieczność ciągłej aktualizacji słownika niepożądaných słów oraz – co gorsza – jest bezradny wobec pornografii, rozpowszechnianej w najatrakcyjniejszej, bo graficznej formie.

ZA NAJBARDZIEJ samodzielnego cenzora należy uznać pakiet SurfWatch (<http://www.surfwatch.com>). W dołączonej bazie danych znajduje się lista serwerów internetowych, zawierających kontrowersyjne treści. Zakup pakietu uprawnia też do jednorazowej bezpłatnej aktualizacji bazy. Gdy dziecko usiłuje się połączyć z zablokowanym serwerem, uaktywnia się SurfWatch i wyświetla informację, że dostęp do określonych zasobów sieciowych jest niemożliwy.

Nie zakazany owoc, ale...

NALEŻY pamiętać, że żaden z opisanych powyżej programów nie gwarantuje 100-procentowej blokady niepożądanych treści. Niecenzuralne strony w sieci wyrastają jak grzyby po deszczu, tak więc rodzice mogą nie nadążyć z aktualizacjami. Ponadto doskonała blokada właściwie uniemożliwiałaby korzystanie z Internetu dorosłym użytkownikom, a ciągłe jej włączanie i wyłączanie jest uciążliwe. Nic więc nie zastąpi konsekwentnie prowadzonej akcji edukacyjnej – trzeba nauczyć dzieci, aby odróżniały ziarno od plew.

CZAS NA myślenie pozytywne: skąd mały internauta ma wyruszać w sieciowe podróże? Dobrym miejscem startu jest katalog dziecięcych zasobów sieci, noszący wdzięczną nazwę Yahoo!igans (<http://www.yahoo!igans.com>). Są w nim podobne kategorie, jak w „dorosłym” Yahoo, z tym, że dobrane pod kątem myślowych horyzontów i zainteresowań młodszych użytkowników. Dzięki Yahoo!igans

dzieci mogą wyruszyć w podróż dookoła świata, stanąć oko w oko z dinozaurami i innymi dziwami natury, odszukać strony www, zawierające informacje o różnych sportach, przepisy kulinarne, trójwymiarową grafikę i zabawne animacje oraz wpaść na trop tysięcy atrakcji, rozsianych po Internecie.

NIEKTÓRE serwisy www obok podstawowej, „dorosłej” witryny przygotowują osobne strony specjalnie z myślą o dzieciach. Wersję „for kids” oferuje na przykład w sieci znakomity amerykański miesięcznik „Sports Illustrated” (<http://pathfinder.com/SIFK>), a nawet... Biały Dom (<http://www.whitehouse.gov/WH/kids/html/home.html>). Rolę przewodników po wirtualnej siedzibie prezydenta USA biorą tam na siebie kot i pies Billa Clintona, czyli Socks i Buddy.

Dziecięce strony po polsku

Z RADOŚCIĄ należy odnotować pojawienie się polskiego serwisu internetowego, przeznaczonego wyłącznie dla dzieci. Pod łatwym do zapamiętania adresem „<http://www.dzieci.com.pl>” znajdziemy magazyn „Kolorowe Strony”, znakomicie opracowany pod względem plastycznym i technicznym (użycie języka Java rzeczywiście uatrakcyjniła zabawę i nie stwarza – to naprawdę rzadkość – żadnych dodatkowych barier).

„**KOLOROWE STRONY**” zawierają wszystko to, co dzieci lubią najbardziej: komiksy, układanki i kolorowanki. Magazyn ma swój klub, w którym mieści się galeria prac plastycznych dzieci (rodzice mogą je przysyłać jako pliki *.gif lub *.jpg) i odskocznia do innych ciekawych stron www. Można też stamtąd wysłać pocztę do twórców serwisu, gdańskiej firmy Forhead. „Kolorowe strony” pozwalają dzieciom oswoić się z nowym, elektronicznym medium podczas bez trosk zabawy, dają też szansę aktywnego uczestnictwa w kształtowaniu magazynu. Słowem: inicjatywa ze wszech miar godna poparcia.

Uczyć bawiąc

TECHNIKA multimedialna stwarza możliwości nowego podejścia do

kwestii edukacji dzieci i młodzieży. Czytelnicy „Cyfrowej Biblioteki” zauważyli z pewnością, że recenzując płyty CD-ROM, wiele uwagi poświęcam produktom należącym do kategorii, którą Anglosasi obejmują celnym terminem „edutainment” (zbitka słów „education”, czyli edukacja i „entertainment”, czyli rozrywka). Programy, które uczą – bawią, zyskują coraz większą popularność. Choć tworzone z myślą o dzieciach i młodzieży, mogą zainteresować także dorosłych, dostarczając solidnej porcji wiedzy i rozrywki całej rodzinie. Seria „Nowe Horyzonty” wydawnictwa Optimus Pascal (<http://www.opm.pl>) jest wręcz modelowym przykładem takiego wykorzystania najnowszej techniki multimedialnej. Atrakcyjne wizualnie encyklopedie poświęcone ptakom, kotom, dinozaurom, tajemnicom Wszechświata czy ludzkiemu ciału (wkrótce także premiera krążka „Ziemia: wyprawa do wnętrza planety”) łączą w sobie elementy tradycyjnej książki z filmem, animacją, grą komputerową, bogatym tłem dźwiękowym.

OSOBNĄ grupę multimedialnych programów stanowią programy wspierające bądź uzupełniające edukację szkolną. W tym przypadku rodzice odgrywają rolę opiekunów i przewodników, pomagających dziecku zainstalować płytę CD-ROM i opanować mechanizm działania aplikacji. Na naszym rynku jest sporo programów wspierających naukę pisania i czytania (np. „Klik uczy czytać” Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych, „Sam czytam”, „Sam piszę”, „Między nami literkami” oraz „Multimedialny słownik ortograficzny” Albionu czy też „Umiem pisać” Optimusa Pascala). Do najciekawszych programów, rozwijających matematyczne zdolności dzieci wypada zaliczyć „Matematyczne przygody” Albionu, „Wirtualną Szkołę-Matematykę” Optimusa Pascala i „Matematykę 2001. Programy komputerowe dla klasy IV” WSiP-u.

Mały poliglota, mały malarz

WIELKIM powodzeniem cieszą się ostatnio multimedialne kursy języków obcych, przede wszystkim dla tego, że bardzo usprawniają i uatrakcyjnają samodzielną naukę

w domu. Także w tej dziedzinie (zwłaszcza jeśli chodzi o język angielski) mamy spory wybór programów, przeznaczonych dla najmłodszych. WSiP proponuje „Plays for Children” (nauka angielskiego w oparciu o pięć znanych bajek), Albion przygotował kurs „Hello” (21 lekcji-zabaw), natomiast Wydawnictwo Merlin ma w ofercie edukacyjną grę multimedialną „Chatka Małolatka” w wersji angielskiej i niemieckiej.

PEYTY CD-ROM znakomicie nadają się również do rozwijania plastycznych zdolności dziecka. Ciekawym programem rysunkowym jest „Mały Picasso” firmy AOK Productions z Krakowa. Jego rodzieniem jest szkicownik, który można zapędliać obrazami przy pomocy ołówka, pędzla, alfabetu, kolorów, faktur, figur geometrycznych i wielu innych. Inną propozycję stanowi „Luwr dla dzieci od 5 lat” – wydany przez WSiP przewodnik po najslawniejszym muzeum świata. Metoda prezentacji tematu została dobrana pod kątem możliwości percepcyjnych dzieci. Mamy tu więc m.in. zabawny film oprowadzający po Luwrze w zawrotnym tempie 3 minut, pokaz slajdów i lupe, powiększającą fragmenty obrazów.

W MULTIMEDIALNYM świecie dziecka oprócz edukacji musi być także miejsce na rozrywkę (oczywiście w każdej zabawie tak czy inaczej czegoś się uczymy). W tej kategorii pełną pierwszeństwa przyznałbym dwóm programom firmy Young Digital Poland, zawierającym wybór wierszy klasyków literatury dla dzieci: Brzechwy i Tuwima. „Multimedialny świat Juliana Tuwima” został w kwietniu br. uhonorowany główną nagrodą w kategorii „all purpose” w konkursie dla programów na CD-ROM-ach na słynnych międzynarodowych targach książki dziecięcej w Bolonii.

TAK PROGRAMY multimedialne, jak i serwisy internetowe dla dzieci, mają ogromny potencjał edukacyjny. Od rodziców zależy, czy zechcą wskazać dzieciom możliwości stwarzane przez najnowszą technologię, i zadbać o ich właściwe spożytkowanie.

Paweł Piasecki

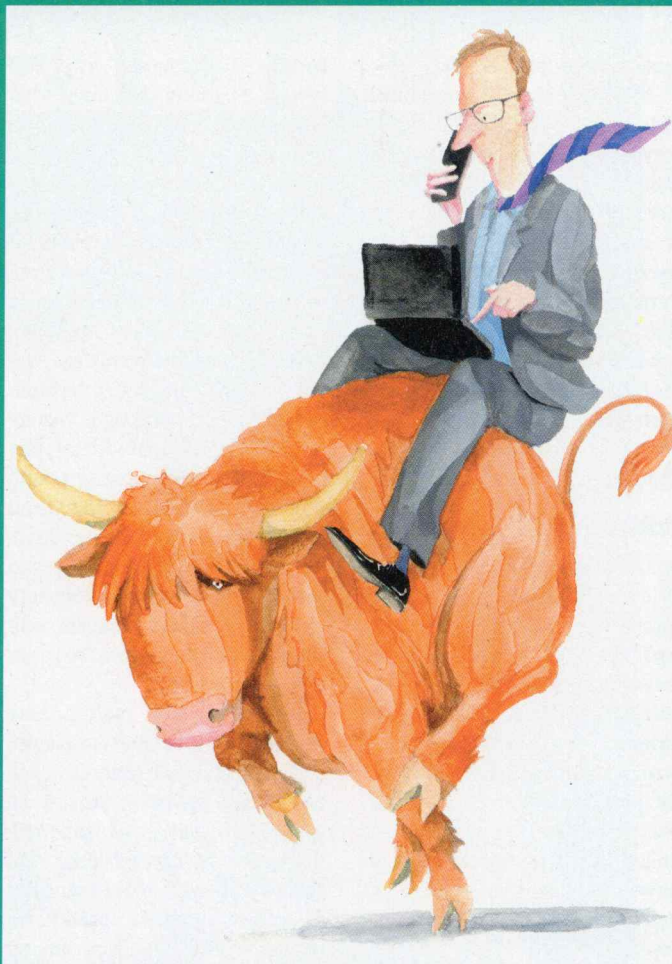
foto: BE&W

Tak to wszystko zostało pomysłane, że różne miesiące sprzyjają różnym rzeczom. Na przykład maj sprzyja miłosnym uniesieniom, luty – lutowaniu, lipiec i sierpień zdecydowanie optują za podróżami, a październik – za październikami. Trudno natomiast powiedzieć, co należałoby preferować we wrześniu.

Na pierwszy rzut oka konotacje wrześniowe prezentują się fatalnie. Liście żółkną pod pozorem złotej, polskiej jesieni, ale i tak wszyscy wiedzą, że niczego dobrego to nie wróży. Front atmosferyczny zmienia się na gorszy. Ptaki odlatują, i to wcale nie wskutek nadużycia środków odurzających. A do tego wszystkiego po głowie kołaczę się arcy niesympatyczna myśl, że następny urlop dopiero za rok. Niechybnie trzeba wymyślić mniej lub bardziej sensowny sposób na przetrwanie do następnych wakacji. Bo skoro wrzesień to dziewiąty miesiąc, przecież musi być jakieś rozwiązanie.

Najlepsze są rozwiązania najprostsze. Wystarczy zatem pomyśleć, że nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło. Wprawdzie na urlop przyjdzie trochę poczekać, ale czymże jest te parę miesięcy w porównaniu z czterema latami. A tyle właśnie na kolejny wypoczynek z prawdziwego zdarzenia będą czekali fani piłki nożnej. W najlepszym przypadku odetchną dopiero za dwa lata, ale tylko na pół gwizdka, bo na Mistrzostwach Europy. Rzecz jasna, nie każdego taka myśl pociesza. Wszelako warto się zastanowić, jak piłkarscy długodystansowcy radzą sobie z tym problemem. Z pewnością nie zadowala ich ersatz w postaci rozgrywek polskiej ligi. Zatem najprawdopodobniej przesiadują przed telewizorami, i po raz nie wiadomo który oglądają, nagrane na wideo, najciekawsze, najbardziej podbramkowe sytuacje. Nie bez znaczenia są także perełki językowe w wykonaniu naszych komentatorów. Wystarczy przypomnieć sobie chociażby takie stwierdzenia jak: *Proszę państwa, ja sobie specjalnie zanotowałem tutaj taką myśl – to jest piłka...*, *...Baggio będzie brylo-*

od do słowa

wał na podmęczonym przeciwniku, albo – ...gdyby trafił w bramkę, to by była bramka, czy też – ...ładnie go zobaczył, gdy szeroko uciekał na prawe skrzydło. Można w ten sposób, nie nudząc się, przetrwać parę ładnych miesięcy. Wniosek jest oczywisty – pierwsza zasada przetrwania do lata brzmi: szanujmy wspomnienia.

Jednak co robić w sytuacji, kiedy ktoś w ogóle nie interesuje się sportem? Jest wielce prawdopodobne, że ktoś taki, wzorem Freuda, zapadnie w sen. Oczywiście nie chodzi o sen zimowy, ale o zainteresowanie i drobne analizowanie, jakże bogatych, a wciąż niezbadanych, obszarów naszej podświadomości. Może właśnie tej zimy jakiś znudo-

ny urlopowicz dokona wiekopomnego odkrycia i wreszcie dowiemy się, którą drogą idzie się do onirycznych przestworzy. Ktoś przecież musi być pierwszy, a skoro ludzie najczęściej wymyślają coś z nudów, to kto wie...? Jakież to by było pole do popisu dla reklamodawców, taka dziewicza przestrzeń...

Wszyscy ci, którzy preferują życie na jawie, mogą, z braku innego zajęcia, przystąpić do segregowania zaległości lekturowych. Lepiej już teraz zacząć przygotowywać książki, których w ciągu roku pracowniczego na pewno nie zdążymy przeczytać. Po co tracić na to czas tuż przed urlopem. Nikt za nas tego nie zrobi. Przynajmniej na razie. Bo być może już na następne wakacje zabierzemy

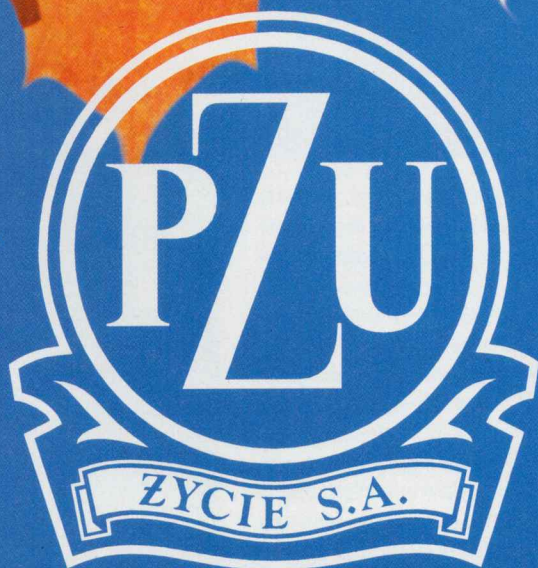
jedną jedyną, tyle tylko, że elektroniczną, książkę. To bibliofilskie profanum ma wielkość standardowego pudełka proszku do prania (600g) po spłaszczeniu. Koniec zatem z upychaniem do walizki opasłych to-misk, bo ów cud wynalazczości, mimo, że składa się z jednej tylko kartki elektronicznego „papieru”, może w sobie pomieścić nie jeden, ale parę tysięcy tytułów. I nie ma znaczenia, czy są to powieści, encyklopedie, czy też słowniki. Stron się nie przewraca, bo wystarczy nacisnąć guziczek, i same się przewracają. W tej sytuacji warto, chociażby dla podtrzymania tradycji, przygotować ewentualne lektury na starą, dobrze sprawdzoną modłę. Warto także odwiedzić parę księgarni i uwiecznić je na zdjęciach, a przy okazji nabyć parę tytułów wydanych klasyczną metodą. Być może w niedalekiej przyszłości najzwyczajniejszy, drukowany na offsecie słownik ortograficzny, będzie kosztował krocie.

Istnieją także mniej karkołomne sposoby sensownego zagospodarowania „dourlopowego” czasu. Weźmy na przykład pod uwagę przeciętną, posezonową wyprzedaż. Oczywiście, potrzebna jest odrobina wyobraźni, żeby zobaczyć się we wrześniu w letnich ciuchach na Kanarach, ale przecież zawsze można zasilić kreatywność umysłu, odwiedzając solarium albo saunę. Zresztą taka sauna, co z pewnością warto sobie uświadomić, to nie tylko zdrowie. To także pomysł kilku znudzonych Finów, którzy próbowali zrekomensować sobie pozawakacyjne niedobory klimatyczne.

Podsumowując – nie taki wrzesień straszny, jak go malują. Toż to istny ocean możliwości, bezkresne wręcz połacie, błagające o dalekosiężne plany. Wystarczy tylko mocno chwycić jesiennego byka za rogi i zdecydowanie nim potrząsnąć. Dopuszczalne są także mutacje byczego przysłowia dla tej części społeczeństwa, która zamieszkuje okolice Białowieży. Ci wszyscy niech chwycą żubra. Najwyższy czas zacząć myśleć o urlopie.

Małgorzata Węgrzecka
rys. M. Bruchnalski

*Nowoczesne
ubezpieczenie
emerytalne
Pogodna Jesień*

POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ
NA ŻYCIE S.A.

<http://www.pzuzycie.com.pl>

GODZILLA

reż. Roland Emmerich

OGROMNY, prehistoryczny stwór – Godzilla, dzięki serii filmów stał się jedną z najsłynniejszych postaci światowego kina. Dziś, obok samu-

obciążyć nimi Muldera i jego piękną partnerkę? Oczywiście Fox Mulder rozpoczyna prywatne śledztwo i wkrótce zaczyna poznawać poszczególne elementy misternej intrygi. Pomaga mu nie tylko Scully,

wrogi stosunek. Z pozoru banalne śledztwo w sprawie zabójstwa rodziców autystycznego chłopca zmienia Jeffriesa. Powierzony jego opiece chłopiec, wzbudza w nim nie tylko zainteresowanie ale z czasem również uczucie sympatii i podziwu. Tak, właśnie podziwu, bo to niezwykle dziecko jest komputerowym geniuszem. Sytuacja się komplikuje, gdy dziewięcioletek łamie kod „Mercury”, chroniący dostęp do danych o wszystkich najtajniejszych akcjach militarnych. Nic dziwnego, że rządowe agencje są poważnie zaniepokojone, i traktują chłopca jako wroga numer jeden.

KOD MERCURY to obraz, w którym kolejny już raz zobaczymy Bruce'a Willisa w tak charakterystycznej dla niego roli samotnego twardego gołębia z sercem. I chociaż powstały już setki filmów o podo-

bnej fabule, atutem *Kodu*, jest doskonała gra aktorska.

REWOLWER I MELONIK

reż. Jeremiah Chechik

JESZCZE jedna próba przeniesienia na duży ekran serialu, tym razem z lat 60. Widzowie będą więc mieli okazję zobaczyć zimną i wyrachowaną Umę Thurman oraz niezwykle skutecznego, choć powściągliwego Ralpa Fiennesa. Para ta zamierza rozwikłać tajemnicę anomalii pogodowych, jakie mają miejsce w Wielkiej Brytanii. Nieprzychylna aura, jaka zapanowała w królestwie, jest przyczyną ogólnonarodowej depresji. Wszyscy tęsknią do słońca, więc agenci John Steed i Emma Peel pracują pod ogromną presją. Nici śledztwa prowadzą do byłego sługi Królowej Matki – Sir Augusta De Wyntera. Inteligentny ale zepsuty do szpiku kości sługa, za jeden pogodny dzień chce otrzymać wszystkie skarby świata. W roli arcyłotra zobaczymy samego Seana Connery, niezapomnianego Bonda. Sympatyczna opowieść kryminalna, nie pozbawiona surrealistycznego humoru, niewątpliwie znajdzie wielu amatorów. Ogląda się ją z prawdziwą przyjemnością.

Andrzej Ignatowski
foto: BE&W

• GODZILLA

rajów i suhi, jest symbolem Japonii. Trzeba powiedzieć, że charakter Godzilli był bardzo zmienny. Początkowo przejawiała uczucie wrogości do ludzkości, z czasem, przekształciło się ono w przyjaźń.

PO KILKULETNIJ przerwie Godzilla powraca na ekrany, tym razem dzięki amerykańskim producentom i modzie na robienie kosztownych superprodukcji. Twórcy filmu skupili się przede wszystkim na efektach specjalnych, które, trzeba przyznać, są rewelacyjne. Niestety, zbyt prosta fabuła pozostawia wiele do życzenia. Tym razem Godzilla postanowiła zniszczyć Nowy Jork. A ludzie walczą z groźnym gadem trochę bezmyślnie, i wszystko wskazuje na to, że poniosą porażkę. Jak to zwykle bywa, znajduje się kilku fachowców, którzy wiedzą, jak stawić czoła potworowi. Sympatycy „starej” Godzilli na pewno będą się dobrze bawić, ale czy zaakceptują jej nowy wygląd?

Z ARCHIWUM X

reż. Rob Bowman

W MAŁEJ, teksańskiej mieścinie nastolatek została zainfekowana nieznaną substancją. W Dallas wybuch zniszczył siedzibę FBI. Czy te dwa fakty łączą coś wspólnego? I dlaczego szefowie FBI starają się

• Z ARCHIWUM X

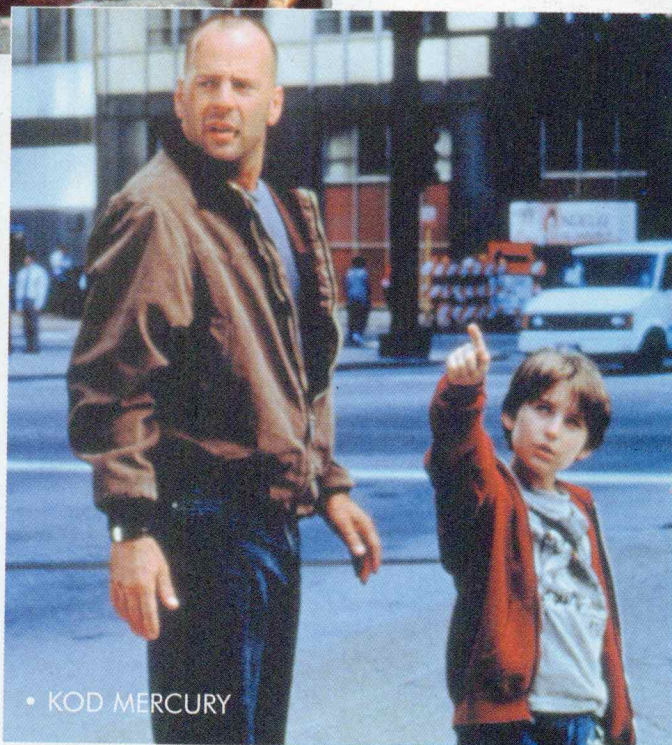
ale również tajemniczy dr Alvin Kurtzveil. Nietrudno się domyślić, że wszystkie ślady prowadzą do... kosmitów.

KULTOWY serial, kultowi aktorzy i kultowa muzyka. Wszystko to dawało twórcom kinowej wersji *Aktów X* gwarancję sukcesu. Tak też się stało. Choć zdarzały się w serialu historie ciekawsze i trzymające widza w większym napięciu, miłośnicy przygód Muldera i Scully na pewno wybiorą się do kina.

KOD MERCURY

reż. Harold Becker

BOHATER filmu, agent Art Jeffries (w tej roli zobaczymy słynnego Bruce'a Willisa), jest człowiekiem z tzw. „przeszłością”. Nic więc dziwnego, że ufa tylko sobie, i do świata ma

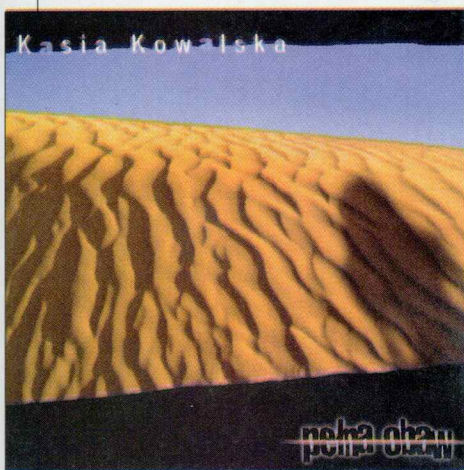

• KOD MERCURY

KASIA KOWALSKA

Pełna obaw

Polygram

TO JUŻ 4. album nagrany przez Kasię, który klimatem nawiązuje do początków jej profesjonalnej kariery. Po okresie fascynacji popem i jazzem, wokalistka już świadomie wybiera rock. Album *Pełna obaw* to spora porcja solidnego, konkretnego grania, opartego głównie na interesujących rifach gitar. Na szczęście nie ucierpiała na tym melodyjność kompozycji. Nie ma tu przebojów, które od razu wpadają w ucho, ale nie zmienia to faktu, że wiele utworów zwraca uwagę, szczególnie po dwu-, trzykrotnym przesłuchaniu. Głównym atutem płyty jest oczywiście Kasia. Jej niebanalne predyspozycje wokalne podkreśla interesująca interpretacja. Kasia Kowalska należy do czołówki polskich wokalistek, a album *Pełna obaw* potwierdza, że to miejsce słusznie jej się należy.

DEEP IMPACT – Soundtrack

Sony Music

JAMES Horner jest obecnie najpopularniejszym twórcą muzyki filmowej w Hollywood. To właśnie jego twórczość poznać mogliśmy w takich superprodukcjach, jak *Waleczne serce* czy *Titanic*. Ale klimat albumu *Deep Impact* daleki jest od słodkich, celtyckich brzmień. To ilustracja muzyczna do filmu katastroficznego, spełniająca wszystkie wymogi gatunku. Słuchacz znajdzie więc tu potężne brzmienie orkiestry symfonicznej, stopniowanie napięcia i nagłe muzyczne zwroty. Płyta bardziej nawiązuje do muzyki klasycznej, niż do popowej. Ciekawe tylko, czy zwolennicy dotychczasowej twórczości Jamesa Hornera zaakceptują jego nową płytę i czy odniesie ona sukces?

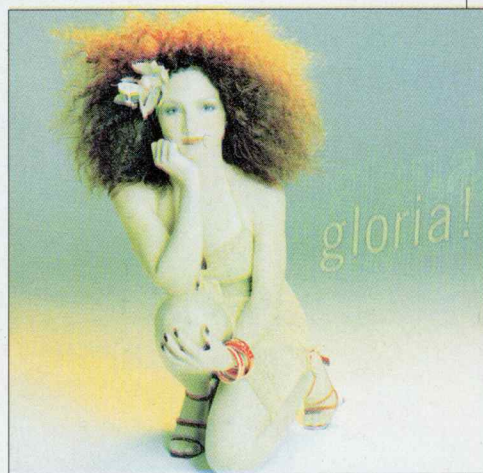

GLORIA ESTEFAN

Gloria

Sony Music

GLORIA Estefan jest obecnie najpopularniejszą hiszpańskojęzyczną wokalistką na świecie. Na swoim koncie ma już ponad 50 milionów sprzedanych płyt. Jej liczni fani pochodzą zarówno z hiszpańskiego, jak i anglosaskiego kręgu kulturowego. Proste, melodyjne, pełne ciepła ballady albo żywiołowe przeboje do tańca oparte na latynoskich rytmach, są wizytówką wokalistki. Album *Gloria* to mieszanka takich właśnie utworów, z których każdy ma zadatki na stanie się przebojem. Gloria Estefan odnalazła swój rytm i styl i chyba dobrze, że nie próbuje na siłę wprowadzać nowych elementów. Słuchacze wiedzą, jaką muzykę tworzy, i na taką właśnie muzykę czekają. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że cała płyta jest nagrana bez pomocy komputerów, a słyszy się to już od pierwszego taktu.

RÓŻNI WYKONAWCY

Love Mega Hits – Vol. 2

BMG

LOVE MEGA HITS to idealna płyta do słuchania we dwoje. Wydawcy zgromadzili na niej aż 18 ciepłych, romantycznych utworów o miłości, wykonanych w aranżacji takich gwiazd, jak m.in.: No Mercy, Take That, Eurythmics czy Paul Anka. Spora porcja dobrej, starej muzyki, która znajdzie swoich odbiorców bez względu na wiek. Wystarczy tylko w gwiazdzisty wieczór zapalić świecę, otworzyć szampana i patrząc w oczy kochanej osoby słuchać, słuchać, słuchać...

LENINGRAD

COWBOYS

Mongolian Barbecue

BMG

LENINGRAD Cowboys to grupa Finów, którzy zdobyli sławę również poza obszarem Morza Bałtyckiego. Mają dwie charakterystyczne cechy: włosy ufrizonowane w charakterystyczny długi czub i sympatię do byłego ZSRR. Sympatia ta objawia się m.in. wykonywaniem rockowych aranżacji starych pieśni rosyjskich oraz zapraszaniem do udziału w nagraniach i koncertach chóru Armii Czerwonej. Trzeba powiedzieć, że ich twórczość to piorunująca mieszanka muzyczna. Zaskakujące jest, że popularność grupy z dnia na dzień rośnie. Płyta *Mongolian Barbecue* to świeża porcja radosnego rock' n' rolla wymieszanego z surrealistycznym humorem i tradycyjnymi elementami rosyjskich pieśni ludowych. Niezła zabawa!

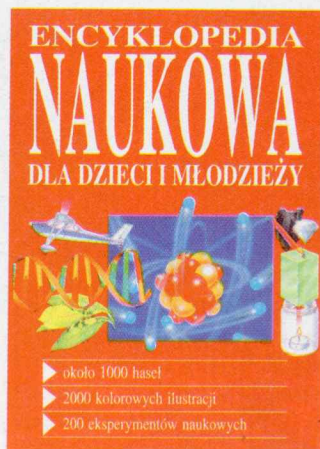

recenzje: Andrzej Ignatowski

ENCYKLOPEDIA NAUKOWA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Muza

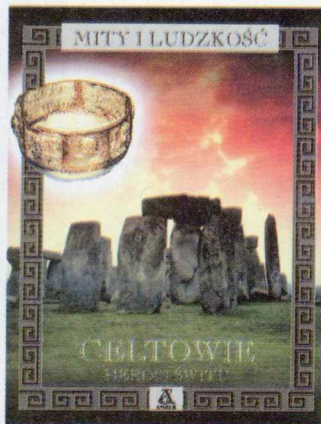
JEST TO pięciotomowy zbiór informacji na temat współczesnej nauki i techniki. Cała zawarta tu wiedza przekazana została przez autorów książki w sposób bardzo przystępny, a zjawiska opisane językiem zrozumiałym dla młodych Czytelników. Czytelników, którzy chcą odkryć tajemnice otaczającego ich świata, poznać różnorodne dziedziny nauki, jak np. astronomię, elektronikę, nauki o Ziemi, o życiu, chemię, matematykę, fizykę i technikę, a także biografie wybitnych uczonych.

ENCYKLOPEDIA nie jest zbudowana wyłącznie z suchych faktów. Uzupełniają je, a właściwie ubarwiają, omówione tam eksperymenty i dowody, przeprowadzone w celu naukowego uzasadnienia tezy. Aby móc zrozumieć rozmaite zjawiska, Czytelnik musi sam pomyśleć i rozwiązać stawiane przed nim problemy.

ENCYKLOPEDIA została opracowana w taki sposób, aby maksymalnie uprościć korzystanie z niej. Hasła ułożono w porządku alfabetycznym. Większość informacji zebrano pod hasłem, zawierającym nazwę danego zagadnienia, nazwiska itp. Dodatkowo, pomocą służy zamieszczony na końcu książki indeks. W całym tekście widnieją tzw. odsyłacze – wyrazy odsyłające Czytelnika do haseł związanych z określonym nagłówkiem. Dodatkowo umieszczono w Encyklopedii symbole graficzne, przypisane do danej dziedziny nauki. Jeśli istnieje taka potrzeba, można sięgnąć do haseł specjalnych, gromadzących szczegółowe informacje. Listę takich haseł umieszczono na końcu książki.

CELTOWIE Herosi Świtu seria: Mity i Ludzkość Amber

CYWILIZACJA Celtów dominowała w Europie przez pół tysiąclecia. Przed 250 r. p.n.e. ich język rozbrzmiewał w Irlandii, Szkocji, Walii, Brytanii, Galii, Galicji, Galacji. Celtowie stanowili jeden z najbardziej wojowniczych ludów w historii starego kontynentu. W czasie największej świetności sta-

nowili zagrożenie nawet dla Greków i Rzymian. Ci ostatni pokonali jednak Celtów ostatecznie w I stuleciu naszej ery. I był to jednocześnie moment upadku plemion celtyckich.

JEDNAK obyczaje, wierzenia i mity przetrwały znacznie dłużej. O tym, co udało się zachować i odkryć, można przeczytać w niniejszej publikacji. Bogactwo zawartych tu fotografii i ilustracji wprowadza Czytelnika w krąg tajemnych znaków i symboli, w atmosferę odległych, minionych bezpowrotnie czasów. Na tyle jednak fascynujących, że wartych samodzielnego odkrywania.

Ben Weider, Sten Forshufvud ZABÓJSTWO NA ŚWIĘTEJ HELENIE

Amber

INTERNATIONAL Napoleonic Society wydało o tej książce jednoznaczny opinię: *Uchonorowana Złotym Wawrzynem, najlepsza książka, jaką kiedykolwiek napisano na temat Napoleona i zagadki jego śmierci.*

Biblioteka Ludzi Sukcesu – Amber

Kerry Gleeson

OSOBISTY PROGRAM EFEKTYWNEJ PRACY

KSIĄŻKA przeznaczona dla tych, którzy chcą lepiej zarządzać ludźmi, przedsięwzięciami i samymi sobą. Szczególnie w sytuacjach, kiedy trzeba pogodzić wiele obowiązków, wyeliminować rozmaite przyzwyczajenia i oszczędzić cenny czas. Źródła problemu, jaki ludzie mają z uporządkowaniem swojego czasu i przestrzeni osobistej, autor upatruje w niewiedzy i nieumiejętności praktycznego kierowania własną pracą. Nie problem wykonać pracę. Kłopot pojawia się wtedy, gdy robi się to nieefektywnie, bez planu działania i sposobu rozwiązywania kolejnych zadań. Okazuje się, że

znajomość zasad codziennej, uciążliwej pracy biurowej może znacznie uprościć wszelkie działania, a także obniżyć poziom stresu, jakiemu poddajemy się wszyscy od poniedziałku do piątku. Osobisty Program Efektywnej Pracy dostarcza niezbędnej wiedzy na temat indywidualnej pracy.

Nido R. Qubein

DROGA DO SUKCESU

KSIĄŻKA dla ludzi zdecydowanych odnieść sukces. Nawet za cenę zmian w swojej osobowości. Autor prezentuje tu sprawdzony program sześciu kroków. Krok pierwszy to podejmowanie decyzji o wprowadzeniu zmian. Drugi dotyczy podjęcia zobowiązania do ich dokonania. Przy trzecim kroku trzeba zacząć

Zabójstwo na Świętej Helenie

Uchonorowana Złotym Wawrzynem, najlepsza książka, jaką kiedykolwiek napisano na temat Napoleona i zagadki jego śmierci.
International Napoleonic Society

Ben Weider, Sten Forshufvud

JEST TO fascynująca opowieść – krok po kroku autorzy prowadzą Czytelnika do rozwiązania mrocznej tajemnicy historycznej. Chociaż hipoteza dotycząca nienaturalnej śmierci Napoleona nie jest nowa, dopiero odkrycie naukowe pozwoliło ją potwierdzić. Cesarzowi przez wiele lat podawano truciznę. Odpowiednio małe dawki arsenu skutecznie ważyły na jego wojskowym geniuszu, nieprzeciętnej inteligencji i oczywiście zdrowiu. Książka ta jest starannie udokumentowaną relacją o ostatnich latach życia Napoleona. Napisana niemal jak detektywistyczna powieść, ujawnia nazwisko mordercy, odsłania jego motyw i plan zgładzenia największego wodza w historii.

planować. A potem plan, starannie dopracowany, wprowadzić w życie. Kiedy już realizacja, jako kolejny etap, obejmie działanie, naukę i wdrażanie, przychodzi moment na ponawianie wysiłków. Nieustannie. Teraz nie można się już zatrzymać.

Philippa Davies

TWÓJ IMAGE

WYKONUJĄC swoje codzienne obowiązki, podejmując bardziej lub mniej ważne decyzje, zapominamy często o tym, w jaki sposób widz nas inni. W dzisiejszej, „aktywnej” rzeczywistości nie wystarczy już „być dobrym” w jakiejsz dziedzinie. Ważne jest, aby inni dostrzegli nasze umiejętności. Każda relacja z otoczeniem informuje o tym, kim jesteśmy. Robią to za nas słowa, gesty, nawet wygląd.

W ZAMIERZENIU autorki jest to książka o rozwijaniu osobistego potencjału. Nie o nakładaniu masek i udawaniu kogoś innego, co, czynione, nie zawsze wychodzi nam najlepiej. Nie jest to też zbiór gotowych recept, jak budować swój pozytywny wizerunek. Raczej propozycja, aby nauczyć się dostrzegać ludzi, którzy nas otaczają, oraz sytuacji, które nas dotyczą. Świadome i rozważne działanie pozwala łatwiej przystosować się do nich zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym.

BIBLIOTEKA LUDZI SUKCESU

Jak zrobić więcej
w krótszym czasie

OSOBISTY PROGRAM EFEKTYWNEJ PRACY

Kerry Gleeson

BIBLIOTEKA LUDZI SUKCESU

Osiągnięta osobiste i zawodowe:
niezawodny wzorzec postępowania

DROGA DO SUKCESU

Nido R. Qubein

BIBLIOTEKA LUDZI SUKCESU

„Prowadź wizerunek
wielka sukcesu”

TWÓJ IMAGE

Philippa Davies

sztuka rozumienia faktów

Profesjonalny miesięcznik poświęcony problemom światowego biznesu

- ekonomia
- finanse
- bankowość
- informatyka
- marketing
- zarządzanie
- media

Dołącz do grona 7 milionów czytelników
„BusinessWeek” na całym świecie.

Pismo do nabycia w „Empikach”, salonach „Ruchu”, hotelach, na wyższych uczelniach i wybranych centralnych punktach sprzedaży prasy na terenie całej Polski.

Proszę o przesłanie bezpłatnego egzemplarza miesięcznika

BusinessWeek/Polska pod adresem:

Imię _____

Nazwisko _____

Zawód _____

Ulica _____

Kod _____ Miejscowość _____

Tel. _____

Wypełniony kupon przefaksuj pod numer

tel./fax (22) 843-82-81 w. 11

fax 843-14-64

lub wyślij: Prenumerata Mailing Polska Sp. z o.o.

ul. Burakowska 11

01-066 Warszawa

PODEJMIJ KOLEJNĄ TRAFNĄ DECYZJĘ!

ADRES REDAKCJI: ul. Wernyhory 8, 02-727 Warszawa; tel. 843-82-81, tel./fax 843-14-64
<http://www.bwpolska.pl> e-mail: bwpolska@bwpolska.pl

Luksus i dżungla

PŁĘKNA plaża z możliwością zażywania bezpiecznych kąpiei, wygodny pokój, dobre wyżywienie oraz warunki do uprawiania sportów i odbywania spacerów – oto atrybuty wakacyjnych miejscowości szczególnie cenione przez turystów. Wszystkie letnie atrakcje są dostępne na Półwyspie, np. w superluksusowej miejscowości Langkawi, gdzie znajduje się ogromny kompleks komfortowych hoteli.

ALE MALEZJA oferuje coś więcej. Oferuje przygodę, kontakt z egzotyczną florą i fauną, tajemniczą i dziką równikową dżunglę. Na wielkiej wyspie Borneo, tropikalnej części Malezji, do dnia dzisiejszego przetrwało wiele z pierwotnego świata. Tam wciąż można zobaczyć orangutany, odwiedzić wioski (tzw. longhousy) Ibów i innych plemion zamieszkujących w prowincjach Sarawak i Sabah. Znakomity pisarz, Somerset Maugham, w latach dwudziestych opiewał uroki „balsamicznych wieczorów”, siedząc na werandzie wśród unoszących się świateł i słodkiego zapachu kwitnących drzew. Wpatrywał się w dżunglę, nasłuchiwał jej tajemniczych odgłosów, i pisał o niesamowitej magii Malezji.

O Malezji często mówi się, że jest krainą „w kawałkach”. Składa się ona z części zachodniej (Półwysep Malajski) i wschodniej (Sarawak i Sabach na wyspie Borneo). Takie położenie geograficzne oraz zróżnicowanie krajobrazowe i klimatyczne czyni z Malezji niezwykle atrakcję turystyczną.

MALEZJA nieustannie zadziwia odmiennością rejonów wschodu i zachodu, północy i południa. Również stolica Kuala Lumpur zaskakuje swoją nowoczesną urbanistyką. Turyści podziwiać mogą tu dwa najwyższe na kuli ziemskiej budynki – wieżowce koncertu Petronas. Piękna wyspa Penang to prawdziwe zagłębienie turystyczne, a miejscowości położone po obu stronach półwyspu doskonale nadają się zarówno do biernego, jak i aktywnego wypoczynku.

W WOLNYM czasie warto skorzystać z wycieczek fakultatywnych, np. na Borneo. Od lat dużym zainteresowaniem turystów cie-

szy się Kuching – Chinatown. Turyści podziwiać mogą chińskie i muzułmańskie świątynie, ratusz, Suspension Bridge, bazar, Colonial Centre oraz muzeum Sarawaku. Sarawak Cultural Village to skansen położony 33 km od Kuching. Warto go odwiedzić, poznać architekturę i zwyczaje różnorodnych grup etnicznych. Program wycieczki obejmuje zwiedzanie tradycyjnych chińskich i malajskich domów na palach, Melanu Tall, Penan Hu, Iban Longhouse, siedziby Bidayuh i Orang Ulu. Godne uwagi są rękodzieła miejscowych rzemieślników, a już na pewno znajdą się amatorzy lokalnej kuchni. Pobyt w skansenie

wieńczy pokaz ludowych, egzotycznych tańców.

ZWIEDZAJĄC Kuching, nie można pominąć Cat Museum i historycznego fortu Margarita. Niewątpliwą atrakcją jest spływ łodzią (longboat) rzeką Skrang aż do Murat Longhouse. A wieczorem tradycyjna kolacja na matkach zgodnie ze zwyczajem ludowym, tańce, rozmowy, i wspólna zabawa z tubylcami. Nie brakuje również innych rozrywek, np. strzelania z dmuchawek, a nawet odrobiny hazardu – emocjonujących walk kogutów. Niezapomniane wrażenia zapewnią udział w „pikniku ekologicznym”. Spacer po dżungli do wodospadów i możliwość skosztowania lokalnych potraw, podanych na bambusowych talerzach, to kolejna egzotyczna atrakcja. Po tym niezwykłym posiłku warto odwiedzić inny longhouse. Choć nie tak popularny, to i tak niejednego turystę zaskoczy widok szkoły podstawowej, położonej w samym sercu dżungli, oraz typowego cmentarza ludu Iban. n

Położenie: Malezja położona jest w sercu Azji południowo-wschodniej, obejmuje kraniec Półwyspu Malajskiego i część Borneo. Stolicą Malezji jest Kuala Lumpur.

Czas: +7 godzin w stosunku do czasu środkowoeuropejskiego.

Klimat: tropikalny, temperatury powietrza w granicach 25-35 °C.

Atrakcje: piękne plaże, ciekawa, tropikalna przyroda, malownicze krajobrazy, zabytki z czasów kolonialnych, wielokulturowość (islam, buddyzm, religie chińskie, chrześcijaństwo).

Waluta: 1 ringit = ok. 0,25 USD

Języki: urzędowy język malajski (alfabet łaciński), w miastach i miejscowościach turystycznych dominuje język angielski.

Wizy: nie wymagane przy pobytach do 14 dni.

Elektryczność: głównie 220 V/ 50 Hz, spotykane także 110 V.

Oferty Air Tours Poland Group obejmują pobyty w cztero-gwiazdkowych hotelach w Langkawi z możliwością ich przedłużenia o tygodniową wyprawę do Sarawaku (Borneo).

KLIMATYZACJA

Airwell

- klimatyzacja komfortu
- systemy przemysłowe
- system wody lodowej
- certyfikat ISO 9001

OGRZEWANIE

- grzejniki konwektorowe
- podgrzewacze wody

Thermor

KOMPLEKSOWA ELEKTRONICZNA OCHRONA PRZED SZKODNIKAMI I OWADAMI

- lampy owadobójcze
- odstraszacze gryzoni i owadów

Doradztwo techniczne • dystrybucja • instalacje

- autoryzowany serwis techniczny
 - gwarancyjny i pogwarancyjny
- Poszukujemy firm do współpracy na bardzo atrakcyjnych warunkach.

Szczegółowe informacje dotyczące oferowanych urządzeń oraz adres najbliższego przedstawiciela, mogą Państwo uzyskać pod bezpłatnym numerem telefonu:

infolinia 0 800 120 269

TAKO

TAKO Sp. z o.o.
ul. Macedońska 6, 02-762 Warszawa
tel/fax: (22) 642 63 27, 642 62 98,
651 81 83, (39) 12 03 87

Oddział Poznań:
tel/fax: (61) 868 74 76

Oddział Szczecinek:
tel/fax: (94) 374 69 89

Oddział Wrocław:
tel/fax: (71) 63 52 80

www.tako.com.pl

*Zapewniamy zawsze właściwy
klimat!*

z tym
ogłoszeniem-
rabat 5% na
wszystkie
modele
klimatyzatorów

rabat 5% na wszystkie modele klimatyzatorów z tym ogłoszeniem - szczegóły w formularzu

Lato z ptakami odchodzi

Słoneczne, radosne i bez troskie letnie dni to już tylko wspomnienie. Nadszedł wrzesień, a z nim początek jesieni. Tej najpiękniejszej, polskiej złotej jesieni, cieplej, lecz już nie gorącej, kolorowej, zamyślonej i nostalgicznej.

CZAS szybko upływa i już teraz domy mody przygotowują się na przyjęcie jesieni. Tworzenie kolekcji na sezon jesienno-zimowy, tak odmiennych od letnich, to szansa dla wielu projektantów. Wielowarstwowe ubrania pozwalają kreatorom łączyć odmienne style, stosować różne kroje i długości, żonglować kolorami i dodatkami oraz dowolnie je zestawiać. Widać to wyraźnie w nowej kolekcji Salonu Męskiej Mody SEHM w Paryżu, już dostępnej w ofercie handlowej.

UBRANIA z grupy tzw. miejskiej klasyki, przeznaczone dla nowoczesnego mężczyzny, stanowiły trzon kolekcji. Luksusowe modele garniturów uszyto ze świetnych tkanin. Wykorzystano również elementy skórzane. Okrycia to przede wszystkim płaszcze typu dyplomacki lub trence o długości 3/4. Nie zabrakło dzianiny, swetrów, koszul polo i pulowerów. Całą kolekcję utrzymano w dominujących barwach jesienno-zimowego sezonu '98, a więc w kolorach miedzi, czekolady, bieli oraz ciepłego brzo.

TA STYLISTYKA obecna była również na innych paryskich wybiegach. Pokazom mody towarzyszyła atmosfera amerykańskich i francuskich filmów gangsterskich z Jean'em Gabinem. Oprócz tweedu i flaneli, wykorzystanych w przypadku marynarek i spodni o klasycznym kroju, panowie prezentowali piękne, stylizowane na stare, tkaniny typu Prince de Galles. Nieodzownym uzupełnieniem strojów były nieskazitelnie

białe koszule oraz kapelusze i szale w różnych odcieniach szarości lub czarne.

PEWNĄ odmianę stanowiły kolekcje utrzymane w tzw. stylu „minimal”, charakteryzującym się ascetycznymi uproszczonymi konstrukcjami kompozycji. Krótkie, dopasowane do ciała płaszcze oraz marynarki uzupełniono spodniami z najwyższej jędną zakładką.

NATOMIAST dla młodych wiekiem i duchem lub tylko duchem panów projektanci przygotowali ubrania w stylu „uniforms”. Z nowych, impregnowanych tkanin uszyto duże płaszcze i kurtki żeglarskie, do których idealnie pasują grube swetry, wielgachne spodnie i masywne buty.

DUŻYM zainteresowaniem cieszyły się kompozycje w stylu „smart and sport”. Marynarki o klasycznym kroju noszone na grube swetry, wojskowe płaszcze z T-shirtami, bluzы battle-dress z techniczno-kosmicznymi materiałami i flanelowe spodnie. Trzeba powiedzieć, że efekt pracy projektantów okazał się nieco zaskakujący, ale na pewno niebanalny. Jednak prawdziwy dreszczyk emocji wzbudziły kolekcje, których inspiracją był transylwański zamek księcia Drakuli. Strojne aksamity, tafty, welury i satyny posłużyły do uszycia płaszczy-redingotów, kamizelek i smokingów o wysmakowanej kolorystyce wina, fioleto i czerni. Nie można się było oprzeć wrażeniu, że to propozycje pasujące raczej do pań niż do panów, ale przecież w modzie nie ma nic pewnego. Stylistyka sprzed kilkudziesięciu, a nawet kilkuset lat coraz bardziej przenika do współczesnej mody. Panie zaakceptowały przedłużone żakiety i surduuty oraz opalizujące tkaniny, a przecież to nic innego jak styl dawnych dandysów.

ZUPEŁNIE odmienne były kolekcje z grupy „nouvel espace”, nie tylko awangardowe, ale wręcz prowokacyjne. Swobodną interpretację męskich ubrań projektanci wyrazili, tworząc stroje klejone lub przedziwnie motane bezpośrednio na ciele, odważnie łącząc różne materiały i dodatki.

ALE BEZ względu na stylistykę, kolekcjom sezonu jesienno-zimowego dla panów przyświecało jedno hasło: wygoda! Wykorzystanie użytkowych właściwości tkanin, ich gniotliwości i rozciągliwości pozwoliło kreatorom mody maksymalnie uprościć krój męskich ubrań.

DAMSKIM odpowiednikiem miejskiej klasyki dla panów jest styl „city grey”, gdzie stroje utrzymane są w odcieniach szarości, popiołu, kamienia i dymu. I znowu powrót do łask asymetrycznych rozwiązań oraz złotnikowych wplotów, koronek i wytłaczanego zamszu, szczególnie w kostiumach i garniturach. Duże zainteresowanie wzbudził fason płaszczy rodem ze średniowiecznego klasztoru, którego atmosferę tak wspaniale obrazuje film Jeana Jacquesa Annauda. Uszyte z miękkich wełenek o wielkich rozmiarach kaptury przysłaniają oczy, tworząc wrażenie przytulności i ciepła.

PRAWDZIWĄ rewelacją okazał się styl „wild”, w którym projektanci nowoczesnej kobiecie proponują... futra! Ale za wcześniej mówić jest o tym teraz, kiedy trwa jeszcze schyłek lata, a od zimy dzieli nas jeszcze jesień...

Jan Kosieradzki
rysunki autora

W jednej ze szczytnych perfumerii uprzejma sprzedawczyni wyjaśniła mi popularność toreb, ozdobionych stylowymi inicjałami „GS”. Okazuje się, że zapach, z którym Gabriela Sabatini przyjechała również do Polski, „Bolero”, otrzymał niedawno najwyższą nagrodę świata perfumeryjnego – FIFI '98.

NIE DALEJ jak rok temu wakacyjne radiowe wyścigi „Lata z Radiem”, RMF FM i „Zetki” pobiła na głowę akcja, zorganizowana przez polską edycję jednego z magazynów kobiecych. Na całej długości naszego wybrzeża, na ulicach miast i miasteczek widywało się setki pań, z dumą prezentujących różnokolorowe torby plażowe, ozdobione nazwą miesięcznika.

POMYSŁ podarowania czytelniczkom takiego prezentu okazał się ogromnym hitem. Aż dziw, że rodzimi eksperci od reklamy nie przyznali magazynowi żadnej nagrody. Pomysł chwycił, bo płócienné torby letnie są praktyczne i dużo ładniejsze od plastikowych pseudoreklamówek. W tym roku dziewczyny młode i te w kwiecie wieku spacerowały więc po deptakach, niosąc na ramionach torby nie tylko w pełnej gamie kolorów, ale też różnych „marek”. To, czego nie zauważyli ludzie reklamy, dostrzegli producenci, i na przykład w Świnoujściu sprzedawali swe wyroby, opatrzone nazwami wszystkich tytułów prasowych świata (tudzież agencji modelek), i to z niemałym powodzeniem.

NIEKTÓRE z wczasowiczek na spacerzy zabierały jednak torby rodem z perfumerii. Były to np. torby XXL (kto z Państwa pamięta ten zapach, wprowadzony na fali popularności najgłośniejszego unisexu, „CK One” Calvina Kleina). Były też (i tych za-

Perfumiarze nagradzają

NAJLEPSZYCH

uważało się więcej) duże, porządne torby, zdobione inicjałami „GS”. Literę łatwe do przeoczenia, gdyby nie fakt, że właśnie niemal rok temu ogłoszono w naszej prasie przyjazd do Polski – w ramach promocji najnowszej kompozycji zapachowej – Gabrieli Sabatini. Cała wizyta odbiła się dużym echem w mediach tak, że teraz „GS” trudno skojarzyć z czymś innym, niż z perfumami uroczej Gabrysi.

FIFI AWARD – nagroda, którą otrzymał zapach „Bolero” – przyznawana jest przez międzynarodowe stowarzyszenie, zrzeszające największych producentów perfum na świecie. Ma ono siedzibę w Nowym Jorku i około 800 członków – profesjona-

li reklamujące poszczególne kompozycje. Wśród zaproszonych na galę gości można było zauważyć Isabelle Rosselini, sławnego Azzaro, czy również wielkiego Karla Lagerfelda z nieodłącznymi przeciwsłonecznymi okularami i wachlarzem. Wszyscy oni firmowali w ubiegłym roku zapachy, które zwróciły największą uwagę jury.

GŁÓWNĄ nagrodę w konkurencji „zapach dla pań” zdobyło właśnie „Bolero” – znana nam już, słodczyna, lekko frywolna, taneczna kompozycja kwiatowa, „zapach pełen słońca, radości i wszechogarniającego optymizmu”, jak w jednym z wywiadów nazwała go autorka. Tym samym Międzynarodowe Stowarzyszenie Perfumiarzy wyodrębniło nową kategorię zapachów: „bridge fragrances”, czyli markowe produkty plasowane ponad tymi, które są adresowane do masowego odbiorcy, ale cenowo stojące poniżej zapachów ekskluzywnych. Oznacza to mniej więcej tyle, że „bridge fragrances” – „zapachy selektywne”, jak w Polsce zaczęło się je nazywać – nie są ani Rolls Royce'ami, ani Fiatami 126p. Są to raczej limuzyny Audi, Saaba czy Toyoty: wielu ich zapagnie, a i zdobędzie znacznie szybciej, niż Jaguara.

M.F.

stów w dziedzinie komponowania i produkcji perfum. Od 1949 r. ocenia najciekawsze zapachy. Jurorzy oceniają skład i klarowność kompozycji, rozmach popularizatorskich działań producenta, oryginalność propozycji rynkowej i jej spójność z koncepcją marketingową.

TEGOROCZNE obrady jury odbywały się w Hanowerze, i zgromadziły nie tylko najlepsze nosy tego świata, ale także postaci firmujące

*Z nami
w każdej sytuacji*

JADARTEL

ZAUFAJ NAJLEPSZYM

Warszawa: JADARTEL, ul. Emilii Plater 28, tel. /022/ 630 31 60; ul. Marszałkowska 104/122, tel. /022/ 828 31 97; **Katowice:** JADARTEL, ul. 3-go Maja 21, tel./fax /032/ 59 66 26; **Lublin:** JADARTEL, Al. Racławickie 44a, tel. /081/ 533 18 00; ul. Narutowicza 31/33, tel. /081/ 532 41 08; ul. T. Zana 19 lok. 12, tel. /081/ 528 06 30; **Warszawa:** ALTAR, ul. Kochanowskiego 1, tel. /022/ 633 38 98; **CORO**, ul. Krucza 38/42, tel. /022/ 661 91 52; **ODYSEY**, ul. Solidarności 84, tel. /022/ 636 66 41; **KONEKT**, Pl. Powst. W-wy 2, tel. /022/ 627 16 02; **Katowice:** CERTUS TK, ul. Kościuszki 15, tel. /090/ 345 147; **FONTEL S.C.**, ul. Mariacka 2, tel. /032/ 253 91 49; **Czeladź:** TENDER MC, Centrum Handl. M1; **Kraków:** CERTUS TK, ul. Felicjanek 27, tel. /012/ 422 29 35; **TENDER MC**, ul. Mackiewicza 17a, tel. /012/ 415 59 40 w. 32,34; ul. Stradomska 18, tel. /090/ 36 98 46; **INDALO**, ul. Starowiślna 49, tel. /012/ 429 27 60; **Wrocław:** Agencja Handlowa KEN, ul. Ofawska 16, tel. /071/ 44 41 46; **PRO-TEL**, ul. Sokolnicza 7-17 paw. 33, tel. /071/ 55 70 90; **BPU International Communication**, ul. Kościuszki 49-49a, tel. /071/ 44 25 50; ul. Traugutta 101, tel. /071/ 72 54 80; **Gdańsk:** TEL-CITY, ul. Grunwaldzka 103, tel. /058/ 55 67 16; **Gdynia:** KOM-TEL-SERV, ul. Świętojańska 41, tel. /058/ 661 13 67; **Lublin:** UNI-TEL, ul. Świętoduska 20/1, tel. /081/ 532 64 53; **Szczecin:** ŻAGIEL, ul. Piłsudskiego 17, tel. /091/ 489 01 16; **Belchatów:** EKO-POLSKA Sp. z o.o., Sklep "Nasz Styl" ul. Czyżewskiego 1, tel. /044/ 633 12 21; **Biała Podlaska:** PH.U. EMTEL, ul. Przechodnia 1, tel. /083/ 344 37 11; **Białystok:** FONEX, ul. Warszawska 55 lok. 3, tel. /085/ 732 67 11; **Biłgoraj:** KA-TEL, ul. T. Kościuszki 86, tel. /084/ 686 33 52; **Bytom:** TELE CAR S.C., Pl. Kościuszki 12, tel./fax /032/ 81 83 65; **Chełm:** ERJOT, ul. 11 Listopada 11, tel. /082/ 563 05 81; **Garwolin:** PH.U. EMTEL, Al. Legionów 6, tel. /025/ 684 38 39; **Gorlice:** ASTRAL Sp. z o.o., ul. 3 Maja 29, tel. /018/ 353 56 68; **Jarostaw:** CERTUS TK, Pl. Mickiewicza 18, tel. /016/ 621 36 28; **Kraśnik:** ROTEL PH.U., ul. Piłsudskiego 2, tel. /081/ 825 11 33; **Krosno:** PPHU IMEX S.C., Pl. Konstytucji 3 Maja 3, tel. /013/ 436 21 15; **Leżajsk:** JAMFOT-BIS, ul. Rzeszowska 65, tel. /0195/ 42 77 21; **Lubartów:** UNITEL, ul. Rynek 1/16, tel. /081/ 532 64 53; **Łódź:** CERTUS TK, ul. Mickiewicza 15a, tel. /042/ 636 59 96; **Łuków:** PH.U. EMTEL, ul. Siedlecka 4, tel. /025/ 798 41 98; **Mielec:** TANGO, Al. Niepodległości 12, tel. /017/ 583 10 20; **Mikotów:** TELE CAR S.C., ul. Okrzei 8, tel. /032/ 266 37 91; **Mińsk Maz.**: PH.U. EMTEL, ul. Konstytucji 3 Maja 12, tel. /025/ 758 57 02; **Parczew:** RW. POLMOD, ul. Lubartowska 11, tel. /083/ 354 34 26; **Piotrków Tryb.**: PPHU EL-SAT, ul. Rzeźnicza 26, tel. /044/ 646 46 53; Filia: ul. Słowackiego 138a, tel. /044/ 646 87 68; **Płock:** PH.U. TECHNIC-SERWIS, ul. Rembielińskiego 3, tel. /024/ 262 81 16; **Przemyśl:** CERTUS TK, ul. Św. Jana Nepomucena 13 lok. 12, tel. /016/ 670 30 10; **Puławy:** UNI-TEL, ul. Lubelska 18 paw. 15, tel. /081/ 888 71 93; **Radom:** A.A.J. UKRPOL s.c., ul. Słowackiego 189, tel. /048/ 360 46 47; **Ruda Śląska:** TELE CAR S.C., ul. Czarnoleśna, tel./fax /032/ 244 24 74; **Rzeszów:** BIUROLAND, ul. Zygmuntońska 3, tel. /017/ 852 00 86; **Sandomierz:** GAMBIT-COMEX, ul. 11 Listopada 5, tel. /015/ 832 10 99; **Sanok:** KROS-TEL, ul. Grzegorza 4, tel. /013/ 463 09 38; **Siedlce:** PH.U. EMTEL, ul. Pułaskiego 37, tel. /025/ 444 433; ul. Piłsudskiego 23, tel. /025/ 309 39; **Sosnowiec:** PPUH INTERKARPOL, ul. 3-go Maja 17, tel./fax /032/ 66 30 74; **Stalowa Wola:** GAMBIT TESAL, ul. Woj. Polskiego 4, tel. /015/ 844 80 92; **Suwałki:** F.H.U. GABI, ul. Chłodna 1, tel. /087/ 650 919; **Świętochłowice:** INDALO Sp. z o.o., ul. Bytomska 18, tel. /090/ 33 04 06; **Tarnobrzeg:** GAMBIT-TESAL Sp. z o.o., Pl. Głowackiego 20, tel. /015/ 823 39 66; **Tychy:** TELE CAR S.C., ul. Biblioteczna 12, tel./fax /032/ 227 18 06; **Zabrze:** P.U.H. HEL-TEL, ul. Wolności 249, tel. /032/ 275 62 87; **INDALO Sp. z o.o.**, ul. Wolności 336, tel. /090/ 38 46 00; **Zamość:** KOM-TEL-SERV, ul. Partyzantów 9, tel. /084/ 638 46 75

JADARTEL- największy w Polsce autoryzowany przedstawiciel PTK Centertel, tel. 0 501 222 221

Dużo mówisz. Mało płacisz.

serdecznie
witamy

150 minut ZA DARMO co miesiąc

AUTO ELEKTRONIK sp. z o.o. ul. Mostowa 38, 61-855 Poznań, tel./fax (0 61) 851 70 80

SALONY FIRMOWE W POZNANIU

ul. Garbary 56
tel. 853 31 01

ul. Mostowa 38
tel. 851 62 50

ul. Św. Marcin 46/50 (w DOMAR SA)
tel. 851 52 23

ul. Dąbrowskiego 100
tel. 847 81 28

ul. Mielżyńskiego 16
tel. 855 71 01

ul. Grunwaldzka 222 (PASSAGE 222)
tel. 869 91 40

SALONY PRZEDSTAWICIELSKIE W POZNANIU

ul. Św. Marcin 24/22
tel. 851 51 07

ul. Strzelecka 49 (VICTORIA Centrum)
tel. 852 47 01

AUTO *ae*
ELEKTRONIK
AUTORYZOWANY PRZEDSTAWICIEL